

Afslutningspil fra mellemrum

- *Mod etableret forsvar*

Udarbejdet af Jacob Fischer Friis - 2015

Indhold

Indledning	2
Problemformulering	3
Begrebsdefinition	3
Afgrænsning	4
Opgavens opbygning	4
Metode	6
Resultater af det statistiske arbejde	9
Tyskland og AaB	9
Analyse	32
Individuelle tekniske og taktiske egenskaber hos den tyske mellemrumsspiller – mod etableret forsvar	32
Individuelle tekniske og taktiske egenskaber hos AaB's mellemrumsspiller – mod etableret forsvar	35
Ligheder eller forskelle i de individuelle færdigheder hos Tyskland og AaB	38
Holdtaktiske og relationelle forudsætninger for succesfuldt afslutningsspil fra mellemrum hos Tyskland – mod etableret forsvar	40
Holdtaktiske og relationelle forudsætninger for succesfuldt afslutningsspil fra mellemrum hos AaB	47
Ligheder og forskelle på det holdtaktiske og relationelle afslutningsspil fra mellemrum hos Tyskland og AaB	51
Kreativitet og Træning	52
Kreativitet	53
Træningsøvelse	57
Træningsopbygningen	60
Konklusion	62
Perspektivering	65

Indledning

Det er efterhånden en del år siden at engelske Charles Reep, efter møjsommeligt statistisk arbejde, fandt ud af at der var størst chance for at skabe en scoringsmulighed ved at sparke bolden direkte op i modstanderens målfelt, når muligheden bød sig. På denne måde kom man nemmeste til en afslutning, blandt andet fordi datidens spillere ikke lykkedes med ret mange sammenhængende pasninger. Dette statistiske arbejde var en af grundstenen til "kick and rush".¹

Denne direkte måde at spille på bliver stadig praktiseret ind imellem og kan til tider være den mest effektive måde at lave et gennembrud eller komme til chancer. Dog er spillet blevet mere nuanceret og spillerne blevet teknisk bedre, både de som skal forsvare og de som skal angribe. Den possession baseret spillestil er stadig nutidens trend, og opgørelser fra UEFA Champions Leagues Tecnical rapport for 2012/2013 sæsonen fortæller også, at 9 ud af de 14 hold, som havde bolden under 50 % af tiden i deres kampe, røg ud i indledende runde.

Jeg har de seneste 7 år været en del af AaB's talent udvikling som U19 træner. Fra jeg startede til i dag, er der blandt andet sket en stor udvikling i spillernes tekniske kompetencer. Dette har været medvirkende til, at jeg har arbejdet med en lang række af dygtige spillere, som har haft gode forudsætninger for at udvikle offensive kompetencer. Under træning og til kamp har der været spillere, som har haft evnerne til at komme i mellemrumspositioner og modtage bolden, dog uden at det efterfølgende kastede chancer af sig. Jeg har derfor længe haft lyst til at dykke et spadestik dybere i denne del af spillet, for at kunne kortlægge de tekniske/taktiske udfordringer for mellemrumsspilleren. I lige så høj grad kunne det være interessant at kigge på de relationelle forhold, som naturligvis skal lykkes, for at holdet fra denne fase af spillet kan producere chancer.

Vi hører ofte trænere snakke om at holdet spillede en god kamp, men de manglede lige den sidste aflevering i afslutningsspillet. Det skal ikke være nogen hemmelighed at jeg synes det er en udfordrende del af spillet at træne med mine hold. Vi har i klubben snakket om, at vi i spillet på

---

¹ Side 15 "The numbers Game" Anderson, Chris; Sally, David

den sidste 1/3 skal få noget forærende af spillerne til denne del af spillet. Det kan vi uden tvivl til tider, ved at en "kreativ" spiller finder en produktiv løsning fra mellemrummet, måske i samspil med en holdkammerat. Derfor er det mit ønske og mål med denne opgave at blive endnu mere nuanceret i denne del af spillet, så jeg kan lave en effektiv træning og i mindre grad skal have "noget forærende" som træner. Jeg vil forhåbentligt kunne være med til at give holdet og de enkelte spillere redskaberne til at øge effektiviteten i afslutningsspillet fra mellemrummet.

Jeg skal ikke gøre mig til herre over hvilken stil, der er mest rigtig eller forkert i fodbold. Enhver træner har ret til at praktisere den stil, som passer hans hold/spillere bedst, uden at andre skal kloge sig på bekostning af dette. Jupp Heynkes udtaler blandt andet, "As a coach, you have to adapt to the quality of players you have available" ²

Problemformulering

Hvilke tekniske/taktiske kompetencer og udfordringer er gennemgående for holdet og den enkelte spiller i afslutningsspil fra mellemrum, mod etableret forsvarsspil?

Hvilken type spillere er involveret i denne del af spillet, mod etableret forsvar?

Hvordan kan man mest effektivt træne afslutningsspillet fra mellemrummet? Er der måder at fremme kreativiteten hos den enkelte spiller?

Begrebsdefinition

I opgaven vil mellemrumsspilleren til tider blive omtalt som "mls". Mellemrumsspilleren er den spiller, som enten fører eller modtager bolden i rummet mellem modstanderens forsvar og midtbaneled.

Det er min subjektive vurdering der er gældende, ift. hvornår der er tale om spil mod etableret forsvar. Jeg har vurderet ud fra modstandernes defensive placeringer, samt skelet til tidsfaktoren.

---

² Side 42, CL "Technical" Rapport fra sæsonen 2012/13

Med ordet "kreativitet", menes at kunne udføre en effektiv gennembrudsløsning fra mellemrummet. Dette begreb vil blive uddybet senere i opgaven.

Afgrænsning

Jeg har valgt udelukkende at kigge på situationer af mellemrumsspil og det efterfølgende afslutningsspil mod etableret forsvarsspil. Mellemrumssituationer, som opstår efter en offensiv omstilling hvor modstanderen bliver fanget i numerisk og positionel ubalance, er derfor ikke medregnet.

Jeg kigger ikke på mellemrumssituationer, som er opstået efter standardsituationer som indkast, målspark m.v.

Hvis et hold spiller bolden på ydersiden af modstanders back og kant, der ikke presser, og spilleren samtidig står med meget kort afstand, regner jeg ikke dette for mellemrumsspil. Der vil ofte efterfølgende komme et indlæg eller en pasning tilbage i forrummet.

Opgavens opbygning

Jeg har valgt at kigge på Tyskland under VM (7 kampe), da denne opgave blev udarbejdet før, under og efter VM 2014. Det vil være naturligt at kigge på verdensmestrene og kigge nærmere på, hvad der måske var en medvirkende årsag til at de vandt VM. Mindre interessant bliver det ikke, når man kigger på "eye4talents" statistik og data fra VM slutrunden. Her skiller Tyskland sig ud, da de havde 6,8 skud på mål pr. 90 spillet minutter efter etableret spil og en scoringsprocent på hele 15 % pr. 90 spillet minutter. Markant mere effektive end de øvrige 7 hold der nåede kvartfinalerne, når vi kigger på afslutninger og mål efter etableret spil. Dog er dette ikke nødvendigvis ensbetydende med at disse mål kommer efter afslutningsspil fra mellemrum.³

---

³ "Eye4talent" World Cup Data 2014

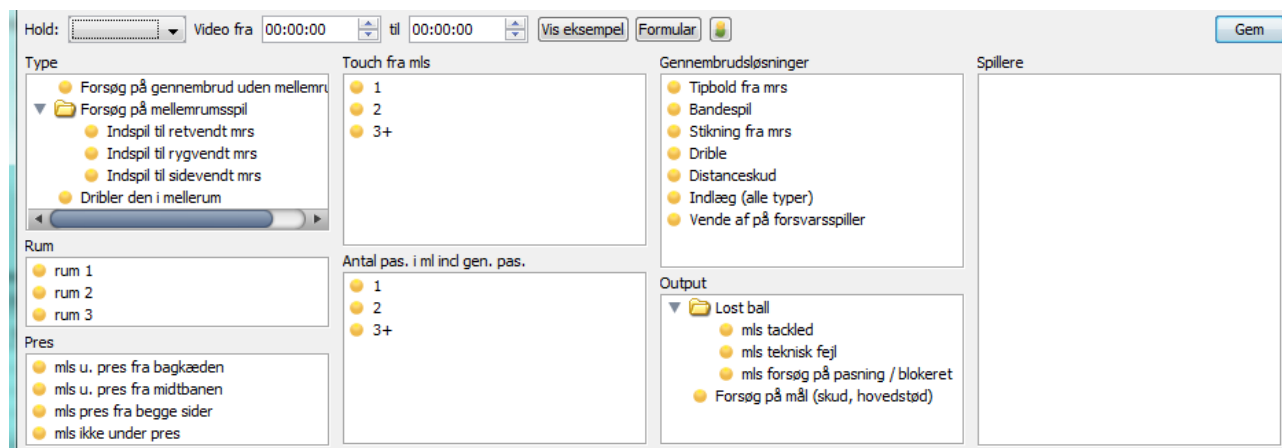
Ud over det tyske landshold vil jeg kigge nærmere på et klubhold. Jeg har valgt at kigge på AaB's superligahold, som samme år vandt The Double. Jeg har udvalgt 7 tilfældige liga kampe fra foråret 2014. Jeg har valgt begge hold, fordi de i udpræget grad søger afslutningsspil fra mellemrum.

Jeg vil klippe de to holds kampe i videoredigeringsprogrammet Sideline, ud fra skabelonen som kan ses i metodeafsnittet (se side 6). Fra skabelonen vil jeg udtrække statistikker og sammenligne tallene for de to hold. Når jeg har set på fakta, vil jeg løbende udtrække tendenser fra statistikken, som måske kan give et billede af de tekniske/taktiske udfordringer for mls og de øvrige spillere, som er involveret i denne fase af spillet. I analyse afsnittet vil jeg være mere kvalitativ og kigge situationerne igennem på video. I denne del skal der inddrages flere nuancer, som er afgørende for afslutningsspillet fra mellemrum. Jeg vil kigge på spillernes individuelle taktiske forståelse, samt de indbyrdes relationelle bevægelser og forståelser.

Jeg vil runde opgaven af med at kigge nærmere på, hvordan den tilegnede viden kan føres med over i hverdagen som træner. Her tænkes på optimering af træningsøvelser og fokuspunkter til holdet og de enkelte spillere, som er involveret i denne del af spillet.

Metode

NR 1.

Herover (billede **NR.1**) kan ses hvilken metode jeg har brugt til at analysere de enkelte kampe. Her kommer en forklaring på hver analysedel:

Type: Her har jeg registreret de gange holdet er kommet i mellemrum, og om mls har været rygvendt, sidevendt eller retvendt. Derudover har jeg tilføjet den mulighed, at en spiller selv fører bolden op i mellemrummet.

Jeg har også registreret de gange holdet har forsøgt at komme i mellemrum, men hvor de enten er presset til at spille ud af mellemrummet igen, har mistet bolden på grund af en teknisk fejl eller bolden er blevet tacklet eller blokeret.

Til sidst har jeg set på de gange, hvor holdet er gået i afslutningsspillet uden om mellemrummet. Dette har jeg gjort for at kunne få et billede af holdets "stil", når de spiller mod etableret forsvar.

Rum: I opgaven vil de områder mls befinder sig i, når han modtager bolden, blive omtalt som rum 1,2 og 3. Rum 1 er området foran modstanderens stoppere, uanset om de er 2 eller 3 stoppere. Rum 2 er området på ydersiden af stopperne, altså området foran og mellem stopper og back. Rum 3 er på ydersiden af backen og bagved modstanderens kantspiller. Fælles for de tre typer af rum, er at de naturligvis flytter sig med det forsvarende holds sideforskydninger. (Billede **NR.2**)

NR.2

Pres: I det øjeblik mls modtager bolden i de omtalte rum, vil han være uden pres på sig, være under pres fra bagkæden, være under pres fra midtbanen eller under pres fra begge kæder.

Touch fra mls: Her noteres det antal berøringer mls benytter, inden han spiller bolden fra sig eller selv afslutter.

Antal pasninger i mellemrummet: Jeg definerer nedenfor, hvordan jeg har lavet min optælling af pasninger, som foretages i mellemrummet.

1 pasning: Dette er når mls modtager bolden og han selv afslutter fra mellemrummet / Mls modtager bolden, og laver en mislykket pasning / Mls laver en pasning til en medspiller og denne afslutter.

2 pasninger: Mls spiller en medspiller, som spiller bolden videre. Herefter kan der også forekomme en afslutning.

3+ pasninger: Mls modtager bolden og bander med en medspiller/ spiller til 3. station, der efterfølgende afslutter eller benytter endnu en pasning.

Output: Når jeg har registreret de forskellige typer af mellemrumsspil, har jeg efterfølgende valgt at se på hvad de enkelte situationer munder ud i. **Mls tacklet**, er de tilfælde hvor den angribende spiller på bolden, bliver tacklet af sin direkte modstander og derefter mister bolden. **Mls teknisk fejl**, er når den spiller i mellemrummet, som er på bolden, taber den på grund af en dårlig første berøring eller ved en åbenlys pasningsfejl. **Mls forsøg på pasning/blokeret**, mls sætter en pasning afsted, som bliver blokeret af en forsvarsspiller. Det er min subjektive vurdering, at skelne mellem en teknisk fejl og en pasning som bliver blokeret, da der her kan diskuteres om det er godt forsvarsspil eller tekniske mangler på bolden.

Forsøg på mål: Er når et hold er kommet frem til en afslutning. Der er ikke skelnet mellem afslutninger, der rammer indenfor målrammen, forbi målrammen eller ender i en scoring. Det er ikke på kvaliteten af afslutningen fokus ligger. Et forsøg på mål skal naturligvis registreres, da der her er tale om et af succes kriterierne efter afslutningsspil fra mellemrum.

Gennembrudsløsninger: Her har jeg registreret de typer af gennembrudsløsninger mellemrumsspillerne har benyttet og som jeg har set undervejs i analysen af de enkelte kampe. **Tipbolde fra mls**, er når en spiller fra mellemrummet har forsøgt at gå i afslutningsspillet ved at spille bolden over bagkæden. En form for stikning, blot fortaget i luften. **Bandespil** er i de tilfælde hvor mls selv starter bandespillet fra mellemrummet og modtager bolden for derefter at komme til afslutning. Der er også medregnet bandespil på 3. mand. **Stikning fra mls**, er når mls prøver at spille bolden fladt gennem modstanderens bagkæde. **Drible** er noteret, når en spiller fra mellemrummet forsøger at komme i afslutningsspillet, ved at drible en forsvarsspiller. Der er nødvendigvis ikke tale om den samme spiller, som modtog bolden i mellemrummet. **Distanceskud** er når mls skyder fra rummet foran modstanderens bagkæde, eller når mls efter et træk, afslutter fra kanten af feltet på siden af en forsvarsspiller. **Indlæg (alle typer)** er en bred definition af alle indlæg ind i feltet. Det vil sige, at der her ikke er skelnet imellem høje, flade, korte eller lange indlæg. Der kan også været tale om cutbacks, altså bolde, som fra mållinjen er spillet skråt bagud i feltet. **Vende af på forsvarsspiller**, er definitionen af situationer, hvor en spiller i mellemrummet har været på højde med bagkæden (måske med en spiller fra bagkæden tæt i ryggen), modtaget bolden og vendt af på sin direkte modstander og kommet til afslutning.

Spillere: Når vi kigger på alle de registrerede situationer, er der samtidigt noteret hvilke spillere som er involveret i afslutningsspillet fra mellemrummet. De spillere, som er noteret, er dem som afleverer til mellemrumsspilleren, og dem som herefter er i direkte kontakt på bolden. Når jeg senere i opgaven vil kigge nærmere på de enkelte situationer og videoklip, vil jeg også medregne øvrige spillere, som enten med deres løb eller placering, har indflydelse på situationen.

Resultater af det statistiske arbejde

I dette afsnittet kigger jeg på fakta, som kan trækkes direkte ud fra analysedelen. Ud fra fakta, prøver jeg at kigge efter statistiske tendenser, som måske kan være med til at give nuancer til afslutningsspillet fra mellemrum.

Jeg vil sideløbende kigge på det tyske landshold og AaB. Derved vil det være muligt umiddelbart at drage sammenligninger og komme med mulige konklusioner og tendenser. Hvert lille afsnit har jeg valgt at starte med et spørgsmål, så det er tydeligt at se hvilken information som søges.

Tyskland og AaB

Hvor mange gange lykkes det at komme i mellemrummet?

Hvor meget søgte holdet mellemrumsspillet uden succes?

Tyskerne blev noteret for i alt 181 aktioner, hvor de enten havde succes med at komme i mellemrum eller hvor de prøvede, men ikke formåede det. Af de 181 gange, havde de succes 107 gange og 74 gange søgte de det uden held. Det vil sige en succesrate på 60 % af gangene. (se grafik **Nr. 3**) Sagt på en anden måde, søger tyskerne mellemrumsspillet, kan de forvente at det lykkes 6 gange ud af 10 forsøg.

Kampen med største succesrate var mod USA. 67 % af gangene de forsøgte lykkedes det at komme til mellemrumsspil. Tyskerne havde mindst succes mod Frankrig, her blev det til en succesrate på 46%. I perspektivering vil jeg knytte et par kommentarer til disse forskelle.

NR.3

	Type	Forsøg på mellemrumsspil		Indspil til retvendt mrs		Indspil til rygvendt mrs		Indspil til sidevendt mrs	
	181 100%	100%	181 100%	12 100%	7% 48	100%	27% 47	100%	26%
Tyskland-USA	30 17%	100%	30 17%	4 33%	13% 5	10%	17% 11	23%	37%
Tyskland - Brasilien	20 11%	100%	20 11%	2 17%	10% 5	10%	25% 6	13%	30%
Tyskland - Frankrig	22 12%	100%	22 12%	1 9%	5% 7	15%	32% 2	4%	9%
Tyskland - Algeriet	33 18%	100%	33 18%	1 3%	3% 11	23%	33% 7	15%	21%
Tyskland-Portugal	18 10%	100%	18 10%		4 8%		22% 6	13%	33%
Tyskland - Ghana	33 18%	100%	33 18%	2 17%	6% 12	25%	36% 9	19%	27%
Tyskland-Argentina	25 14%	100%	25 14%	2 17%	8% 4	8%	16% 6	13%	24%

Hos AaB får vi følgende billede fra deres 7 kampe. AaB er noteret for 155 forsøg på mellemrumsspil. Heraf lykkes det at komme i mellemrummet 64 gange mod etableret forsvar. Det vil sige en succesrate på 41 %. **(se diagram NR 3.1)** Størst succes var i kampen mod FCM, med en succesrate på 50%. Mod Brøndby var der kun en succesrate på 27 %.

Tyskerne har en succes rate på 60 % og AaB 41 %. Denne forskel kunne umiddelbart ligge i at tyskerne holder bolden længere i possession og først forsøger at få den i mellemrummet, når chancen er tilstrækkelig stor. Et klart udtryk i deres spillestil. Eksemplificeret, ved at jeg i optællingen har talt de gange med, hvor tyskerne har spillet bolden op til en spiller, som er placeret imellem to af modstanderens midtbanespillere. Den tyske spiller har ikke haft en oplagt mulighed for at tage bolden med ind i mellemrummet og derfor har valgt at holde bolden i holdet, ved at spille den tilbage i forrummet. Tallene understøtter dette ved at AaB har forsøgt uden held at komme i mellemrum 91 gange og hos tyskerne var tallet "kun" 74.

NR 3.1

Kamp	Type	Forsøg på gennembrud uden mellemrumspil	Forsøg på mellemrumspil	Indspil til retvendt mrs	Indspil til rygvendt mrs	Indspil til sidevendt mrs	Drøbler den i mellemrum	
Kamp	184 100%	28 100%	155 100%	84% 10	5% 32	17% 21	11% 1	1%
FCM-AaB	27 15%	4 14%	15% 22 14%	81% 1 10%	4% 5 16%	19% 4 19%	15% 1 100%	4%
FCM-AaB	24 13%	3 11%	12% 21 14%	88% 3 30%	12% 5 16%	21% 2 10%	8%	
AaB-FFB	25 14%	2 7%	8% 24 15%	92% 2 20%	8% 6 19%	23% 3 14%	12%	
AaB-BIF	19 10%	4 14%	21% 15 10%	79%	3	16% 1 5%	5%	
AaB-RFC	25 14%	2 7%	8% 24 15%	92%	5	19% 3 14%	12%	
DB-AaB	24 13%	7 25%	29% 17 11%	71% 1 10%	4% 4 12%	17% 3 14%	12%	
VFF-AaB	38 21%	6 21%	16% 32 21%	84% 3 30%	8% 4 12%	11% 5 24%	13%	

Hvor mange gange benyttede holdet afslutningsspillet uden om mellemrummet?

Ser vi på nedenstående graf **(NR.4)**, ser vi at tyskerne benyttede afslutningsspillet uden mellemrumsspil 45 gange i de 7 kampe. Altså ca. 6,5 gange pr. kamp i snit. Der er et par kampe, som giver nogle store forskelle i antallet af denne type forsøg på at gå i afslutningsspillet. I kampen

mod Frankrig blev der noteret et enkelt og i kampen mod Ghana blev det til 12 forsøg på gennembrud uden mellemrumsspil, mod etableret forsvar. Her kan der være tale om nuancer i holdets egen taktik eller modstanderens. Dette vil blive omtalt i perspektiveringen. Sjovt at bemærke er at alle de gange tyskerne startede med igangsætningssparket på de enkelte kampe, valgte de efter en enkelt pasning eller to at søge afslutningsspillet uden om mellemrummet. Formodentligt et bevidst valg om at lave en "investeringsbold", i starten af en kamp eller halvleg.

NR.4

Type	Forsøg på gennembrud uden mellemrumsspil	Forsøg på mellemrumsspil	Indspil til retvendt.mrs	Indspil til rygvendt.mrs	Indspil til sidevendt.mrs	Dribler den i mellemrum		
Kamp	227 100%	15 10%	181 100%	80% 12 100%	5% 48 21%	47 100%	21% 1 100%	0%
Tyskland - Portugal	23 10%	5 11%	18 10%	78%	4 8%	6 13%	26%	
Tyskland - Ghana	45 10%	12 27%	33 18%	73% 2 17%	4% 12 25%	9 19%	20%	
Tyskland - Algeriet	43 19%	10 22%	33 18%	77% 1 8%	2% 11 23%	7 15%	16%	
Tyskland - USA	39 17%	8 18%	30 17%	77% 4 33%	10% 5 10%	11 23%	28% 1 100%	3%
Tyskland - Frankrig	23 10%	1 2%	22 12%	96% 1 8%	4% 7 15%	2 4%	9%	
Tyskland - Brasilien	22 10%	2 4%	20 11%	91% 2 17%	9% 5 10%	6 13%	27%	
Tyskland - Argentina	32 14%	7 16%	25 14%	78% 2 17%	6% 4 8%	6 13%	19%	

Hos AaB ser vi (NR 3.1), at det blot er 4 gange i gennemsnit pr. kamp, de prøver at lave gennembrud uden mellemrumsspil. Der er ikke de store udsving på hver af de 7 kampe.

Tyskerne søger afslutninger uden mellemrumsspil 6,5 gange og AaB blot 4 gange i snit. Denne lille forskel kunne umiddelbart pege i retning af at stilen på de to hold minder om hinanden med fladt opspil til forrummet, for derefter at søge mellemrumsspillet.

Når holdet kommer i mellemrum, hvordan er mellemrumsspilleren placeret (kropsposition)?

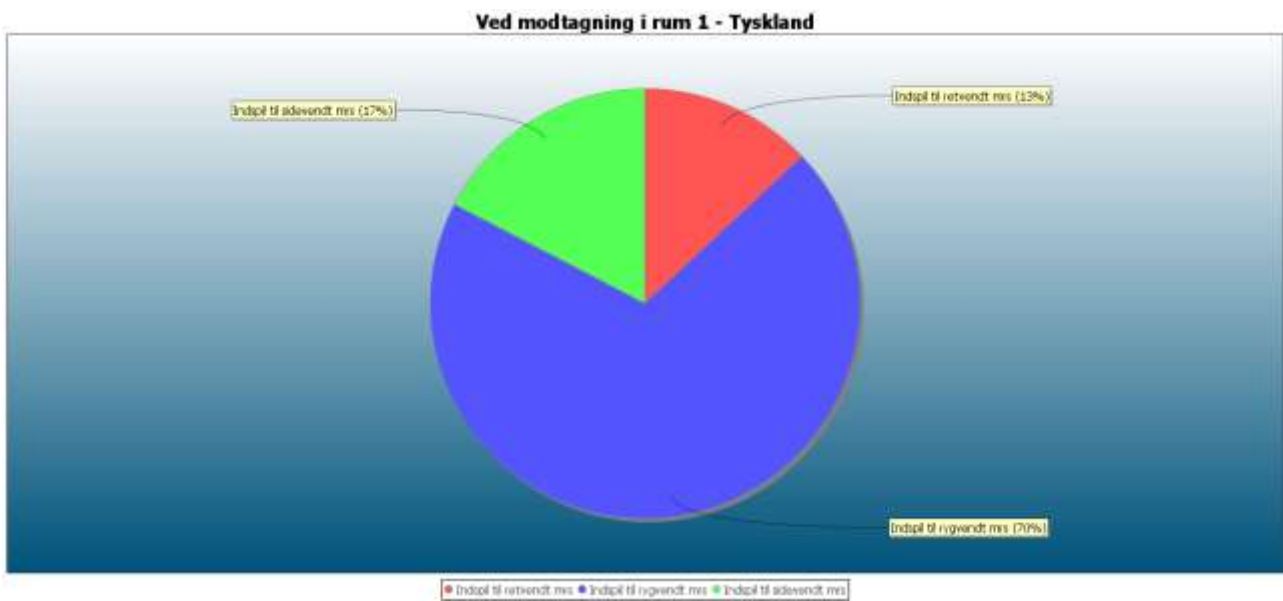
Hvordan er fordelingen af gange de kommer i mellemrum, når vi kigger på de tre rum?

Er der forskel på mellemrumsspillerens kropsposition, alt afhængig af rummet som benyttes?

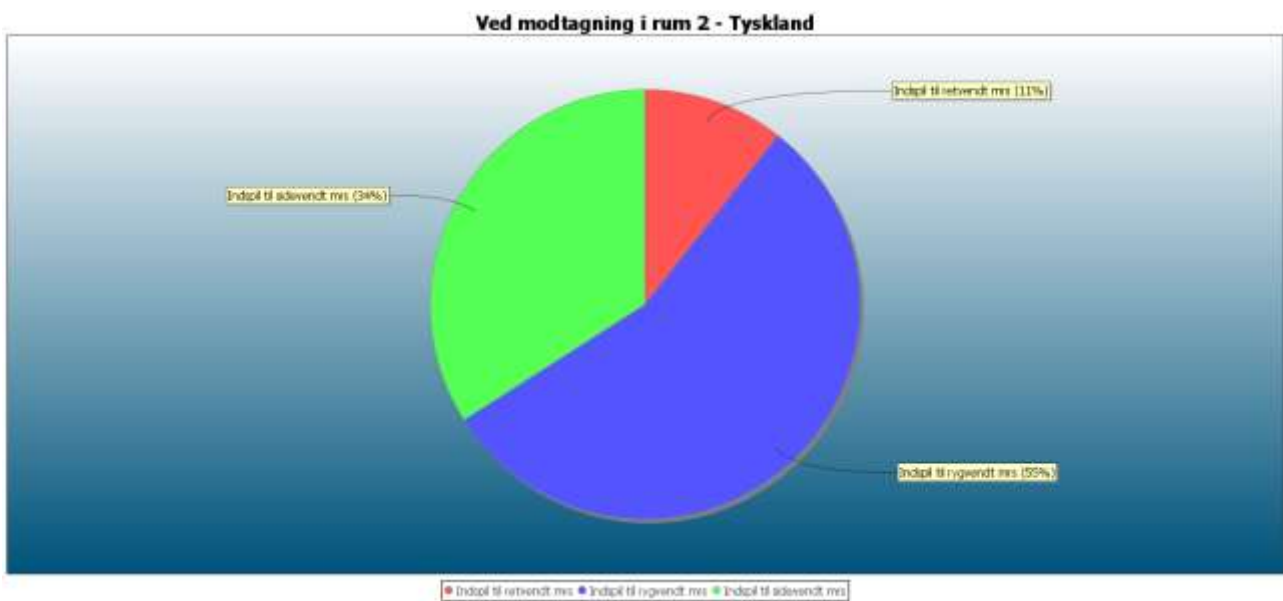
Nu skal vi kigge nærmere på boldholderen i mellemrummet i det øjeblik han modtager bolden. Lad os først kigge på det tyske landshold. Kigger vi på rum 1, for vi et tydeligt billede af, at spillerne oftest er rygvendt (NR.5) På de følgende diagrammer (NR 6 og NR.7), ser vi på modtageren i rum 2 og rum 3. Billedet er her lidt anderledes, og spillerne i rum 2 er oftere sidevendt og i mindre

omfang rygvent. Ikke overraskende for spilleren i rum 3, er der klar overvægt af gange, hvor vedkommende er sidevent.

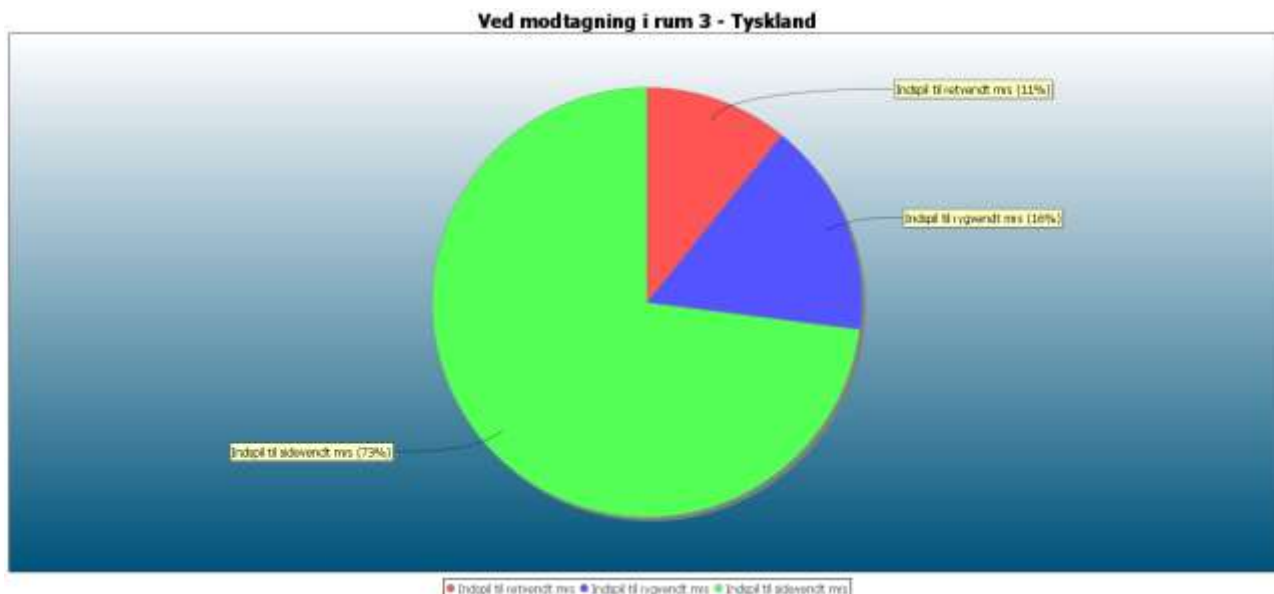
NR.5

NR. 6

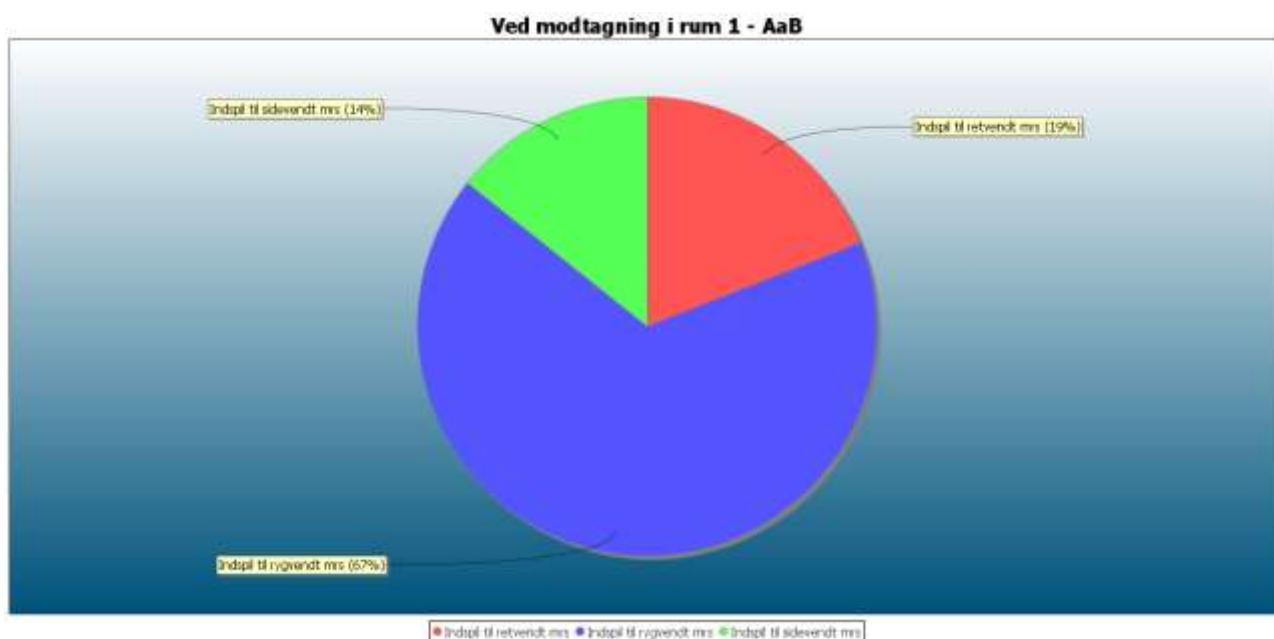

NR.7

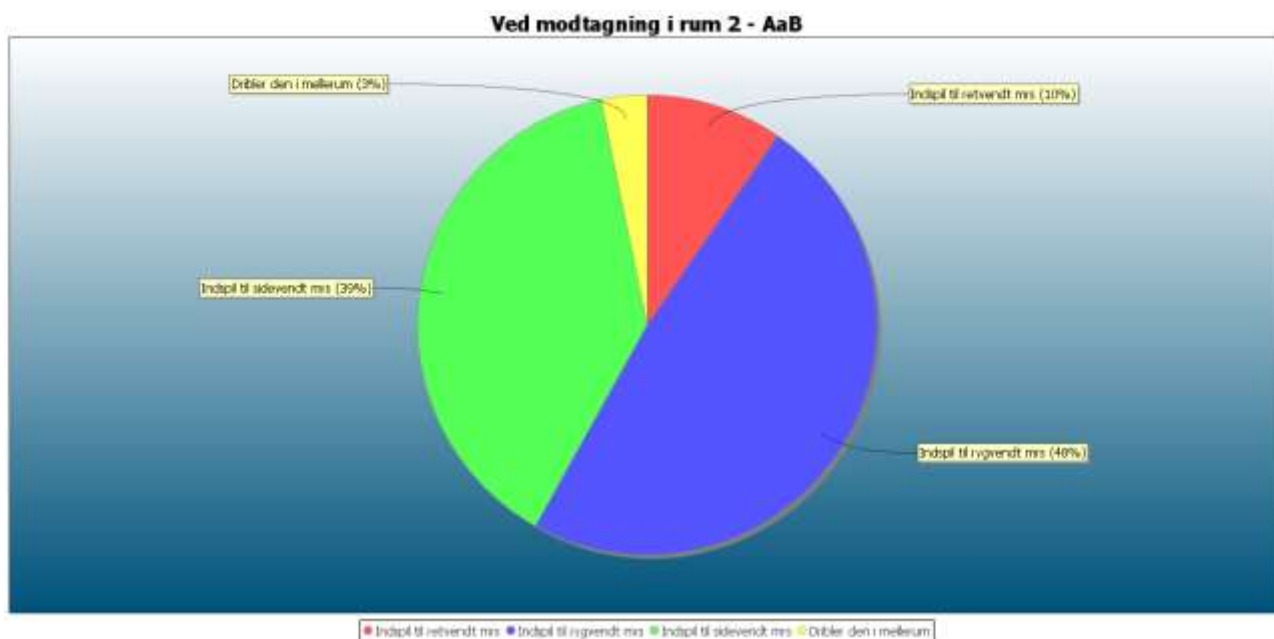

Lad os se på de tre diagrammer for AaB. **(diagram 5.1, 6.1 og 7.1)** Ud fra disse kan vi se, at AaB spilleren, der modtager bolden i rum 1 og 2, stort set er identisk med måden tyskeren er placeret på. Der er ikke de store udsving. Største forskel er i rum 3, hvor tyskeren er sidevendt 73 % af gangen imod 50 % af gangene hos AaB. Kigger vi på den store forskel på kropspositionen i rum 3 mellem de to hold, ser vi at AaB i 25 % af tilfældene er rygvendt. Tyskerne blot 16 %. Sidevendt position, som må være et yderst succesfuldt udgangspunkt i rum 3, formår tyskerne at befinde sig i hele 73 %. Så umiddelbart får tyskerne placeret sig i et mere gunstigt udgangspunkt end AaB spillerne.

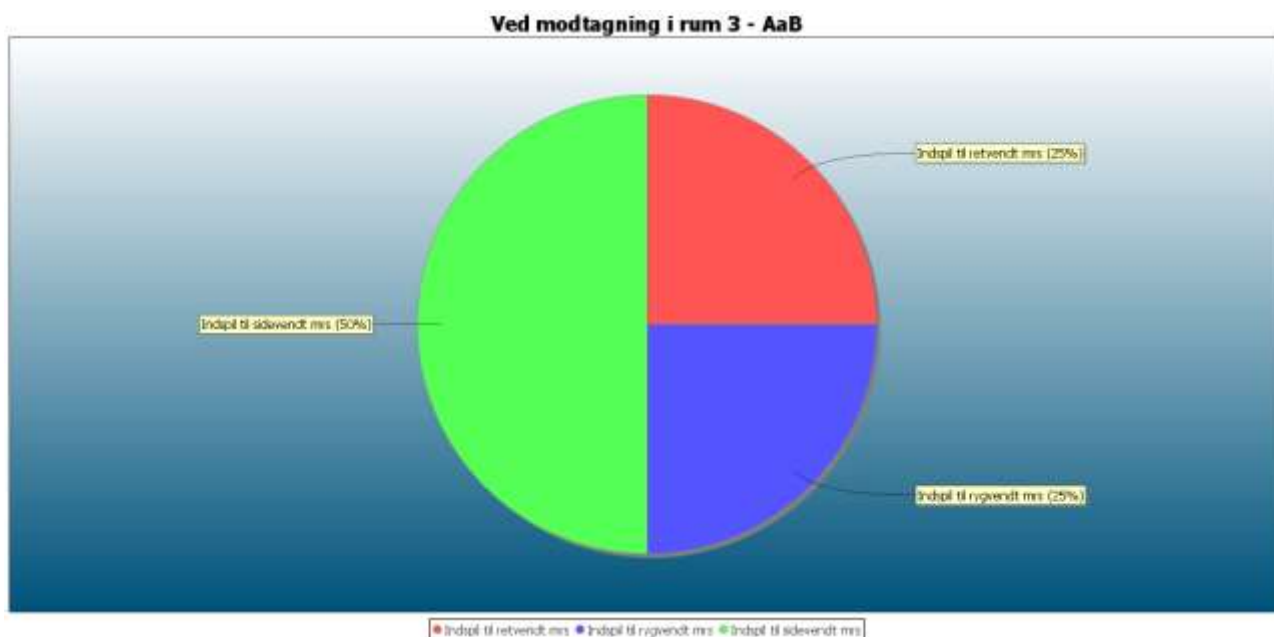
NR 5.1

NR 6.1

NR 7.1

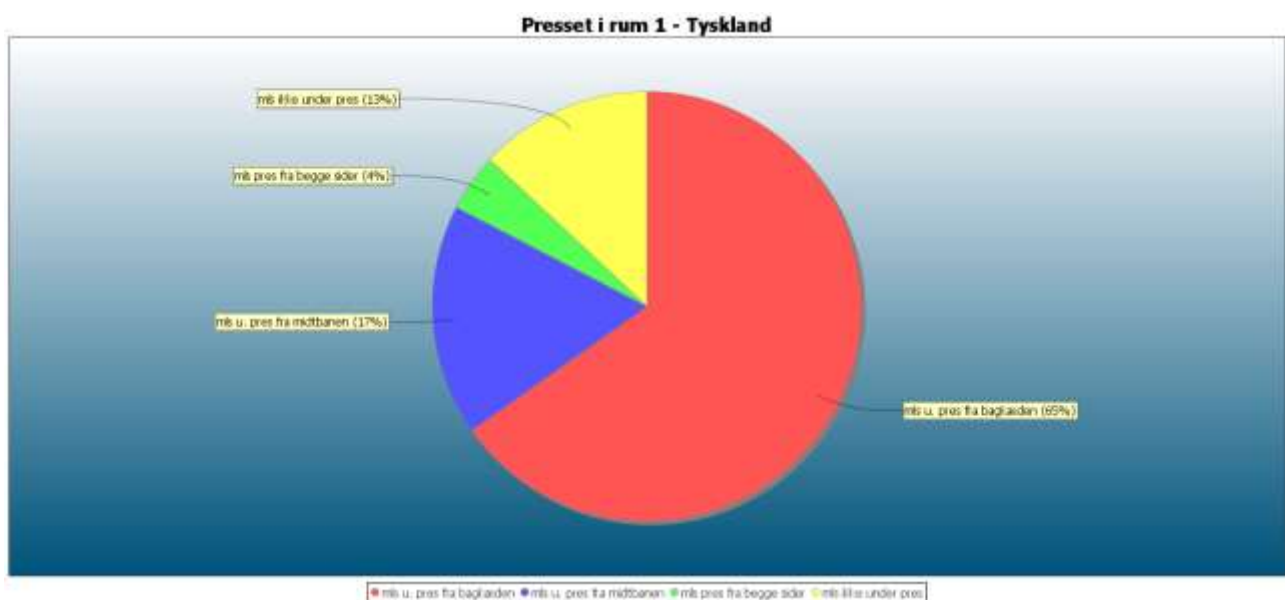
Er mls under pres i modtagningsøjeblikket? Er der forskel på hvor presset kommer fra på den enkelte spiller i de tre rum?

Kigger vi på den tyske modtager i mellemrummet, ser vi måske ikke overraskende, at presset ændre sig alt afhængig af hvor i mellemrummet spilleren befinder sig. På diagrammerne (**NR. 8, 9, 10**) ser vi tydeligt forskellen på de betingelser mls arbejder under i de forskellige rum. Jo mere vi flytter os fra rum 1 ud mod rum 3, jo flere gange opstår der situationer, hvor mls ikke kommer

under pres. Fælles for de tre rum er, at der er flest registreringer, hvor mls er presset af modstanders bagkæde. Presset fra midtbanen forekommer oftest i rum 1 og 2, i begge tilfælde omkring de 20 % af modtagningerne. I rum 3 ser vi et relativt højt antal gange, hvor mls modtager bolden uden at være under pres. Ser vi på tilfælde hvor mls kommer under maksimalt pres fra begge kæder, kan vi konstatere, at det forekommer relativt sjældent.

Kigger vi på AaB (se diagram 8.1, 9.1, 10.1), ser vi at der ikke er nævneværdig forskel på presset end hos tyskerne. Eneste lille forskel ligger i rum 3, hvor tyskerne i nogle tilfælde er presset oftere fra begge sider eller midtbanen. Modstanderens organisation og tilgang til kampene har naturligvis indflydelse på dette. (se perspektivering) Vi skal derimod i analysedelen se på hvilke taktiske/tekniske parametre, der kan være gældende for om mls er under pres eller ej.

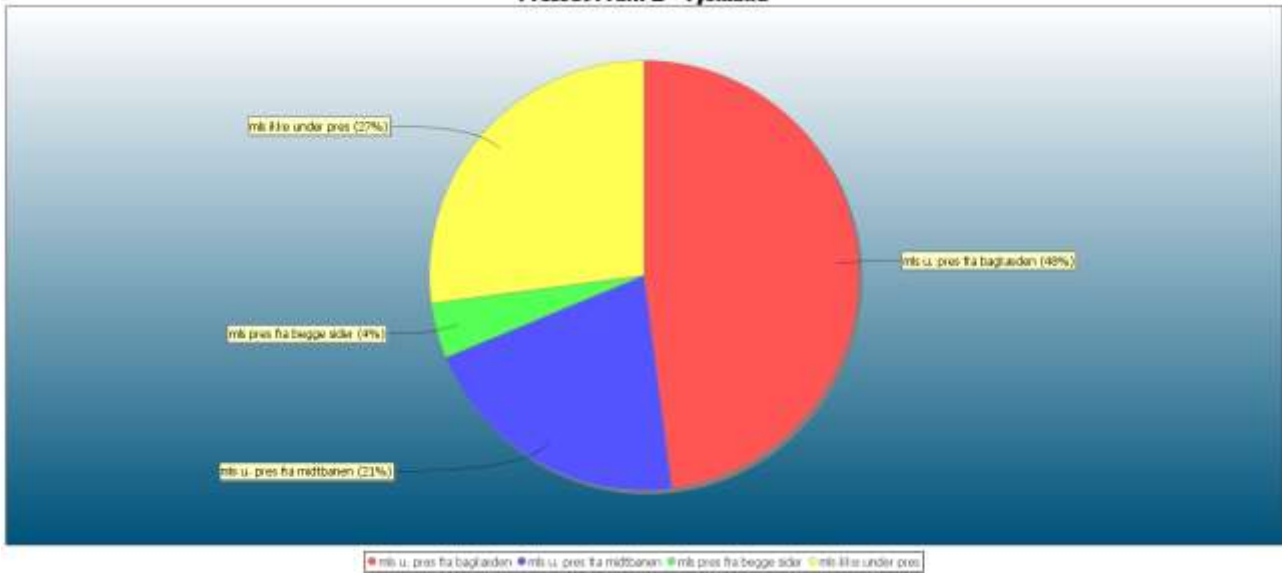
NR 8

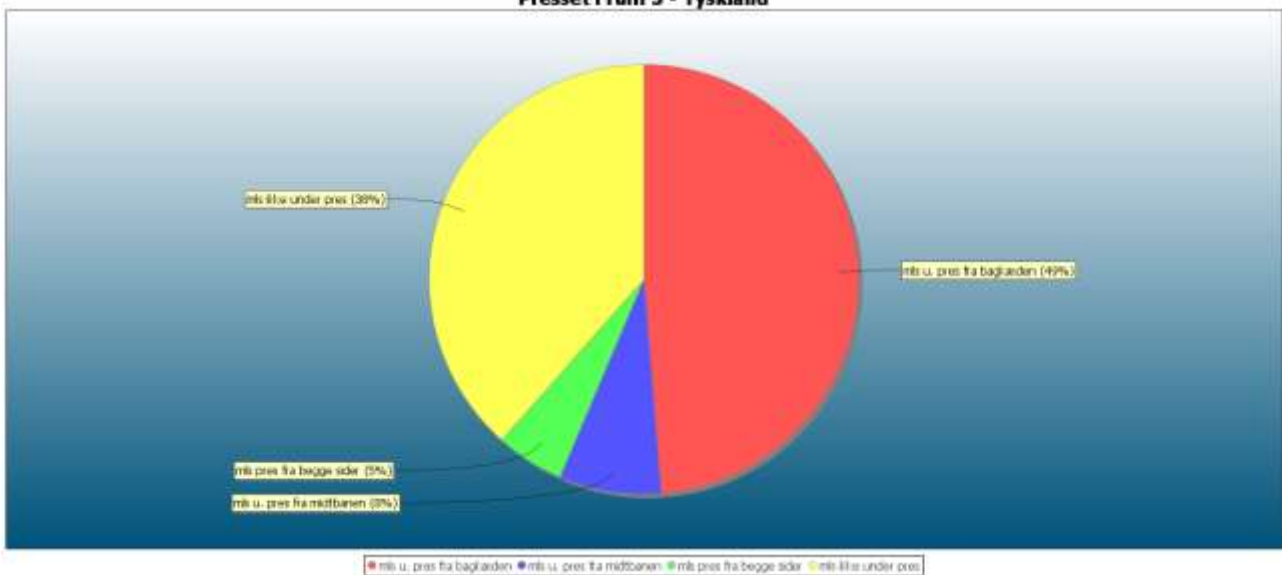
NR 9

Presset i rum 2 - Tyskland

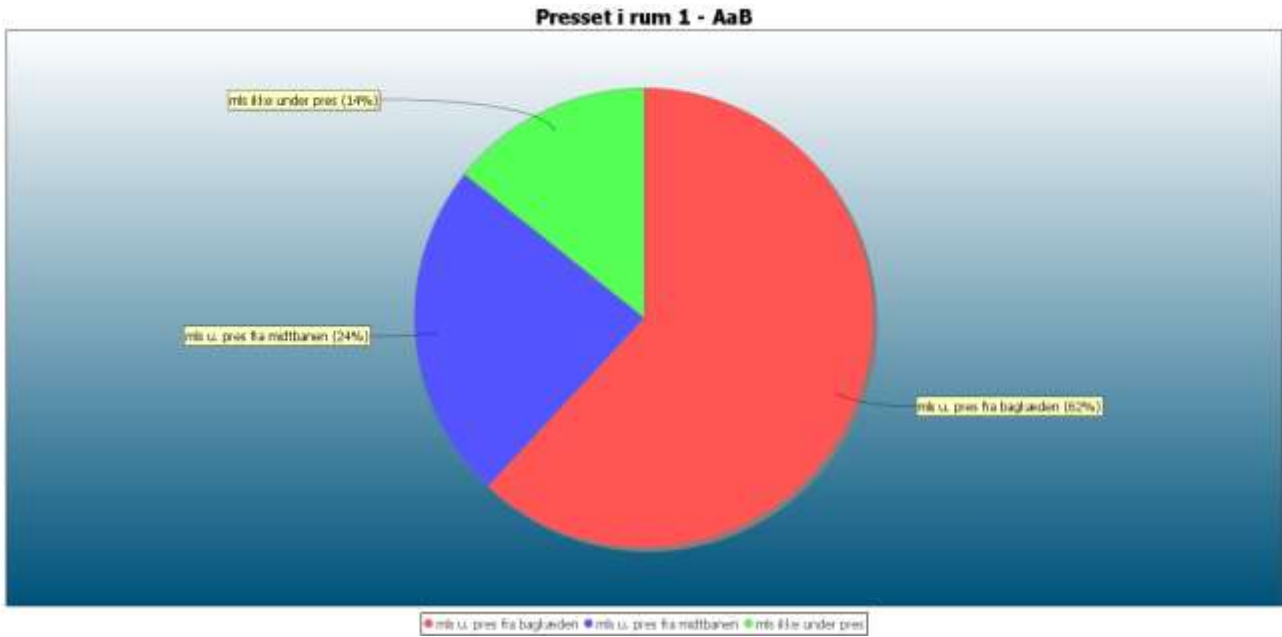

NR 10

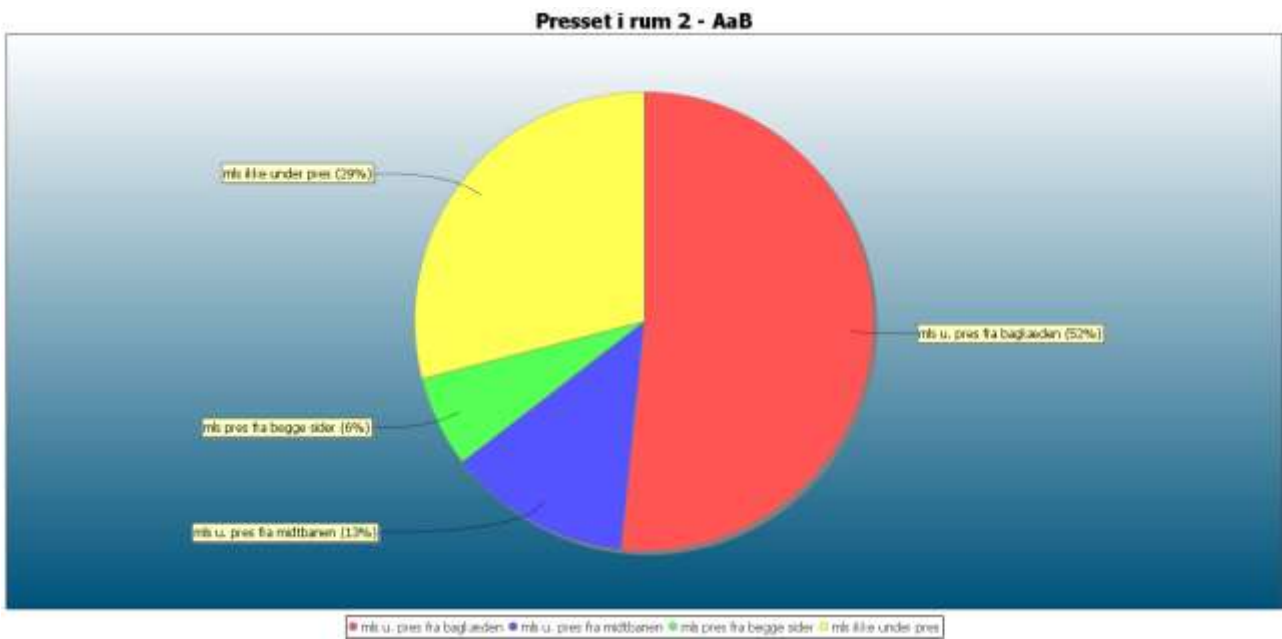
Presset i rum 3 - Tyskland

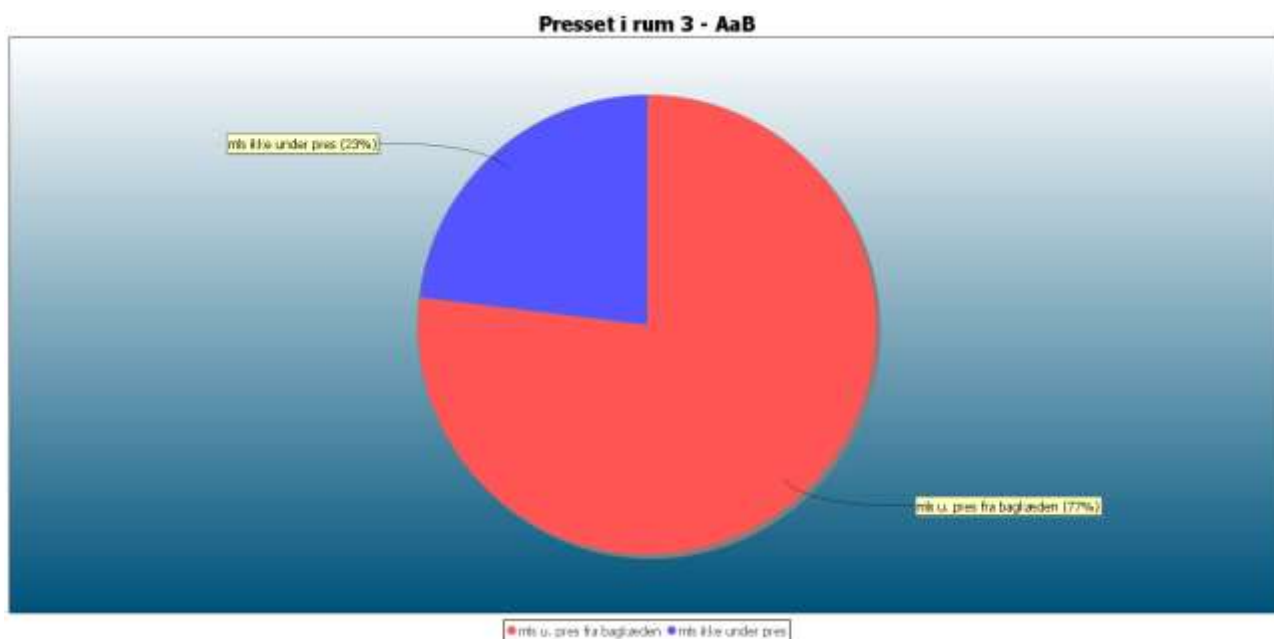
NR 8.1

NR 9.1

NR 10.1

Hvor mange touch på bolden bruger m/s som modtager bolden i mellemrummet? Er der en sammenhæng på antal brugte berøringer og i hvilket rum spilleren er placeret?

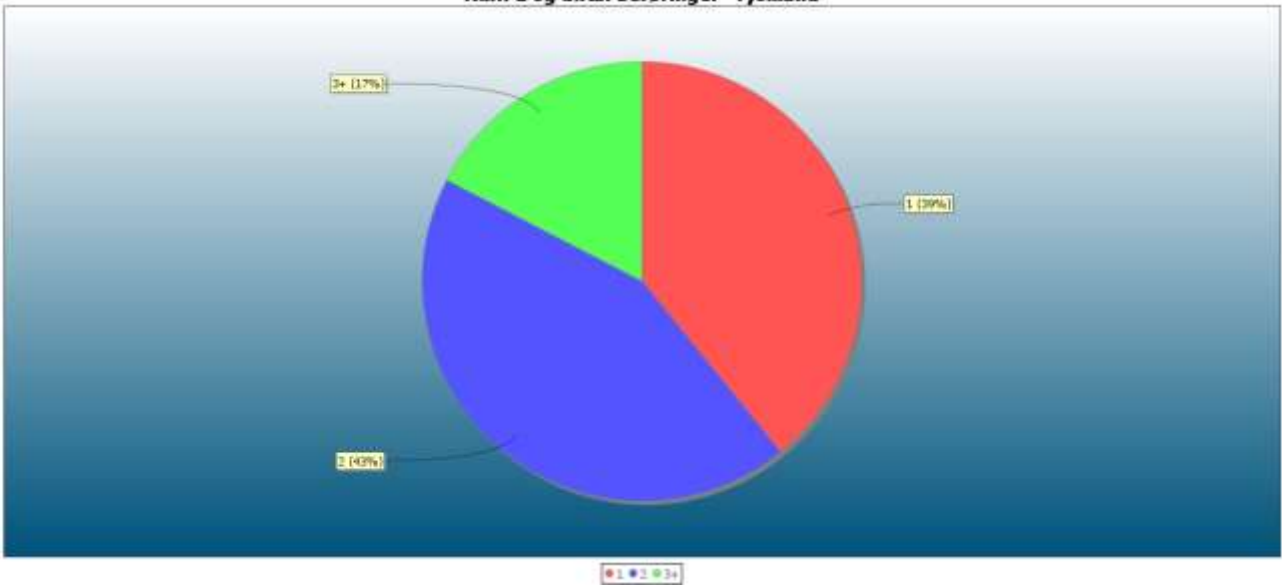
Lad os kigge nærmere på diagrammerne **NR. 11,12 og 13**, som hver især viser antal berøringer hos tyskerne i hvert af de tre rum. Kigger vi på de gange, hvor modtageren kun benytter én berøring er tallene 39 % af gangene i rum 1, 30 % i rum 2 og kun 17 % i rum 3.

Ved to berøringer ligger procentsatsen på 43 % i rum 1, 43 % i rum 2 og 47 % i rum 3. Altså bruger modtageren i mellemrummet, tæt på halvdelen af gangene 2 berøringer uanset rum. Ser vi på hvor ofte m/s har brugt 3 eller flere berøringer, er tallene 17, 28 og 36 % for henholdsvis rum 1, 2 og 3. Altså jo længere vi bevæger os ud fra den centrale del af mellemrumsspillet, jo oftere bruger spilleren flere berøringer.

Kigger vi på AaB (diagram **11.1, 12.1, 13.1**), ser vi igen diagrammer, som ikke ligger langt fra tyskerne. Det er små forskelle af antal berøringer på bolden, som skiller de to hold af. Eneste som er værd at notere sig er, at tyskerne oftere bruger 1 berøring i rum 2 og 3 end AaB spillerne. Dette er formodentligt et direkte udspring i forskellen af teknisk formåen på de to holds spillere og forskellen i tempoet (boldomgangen) på kampene.

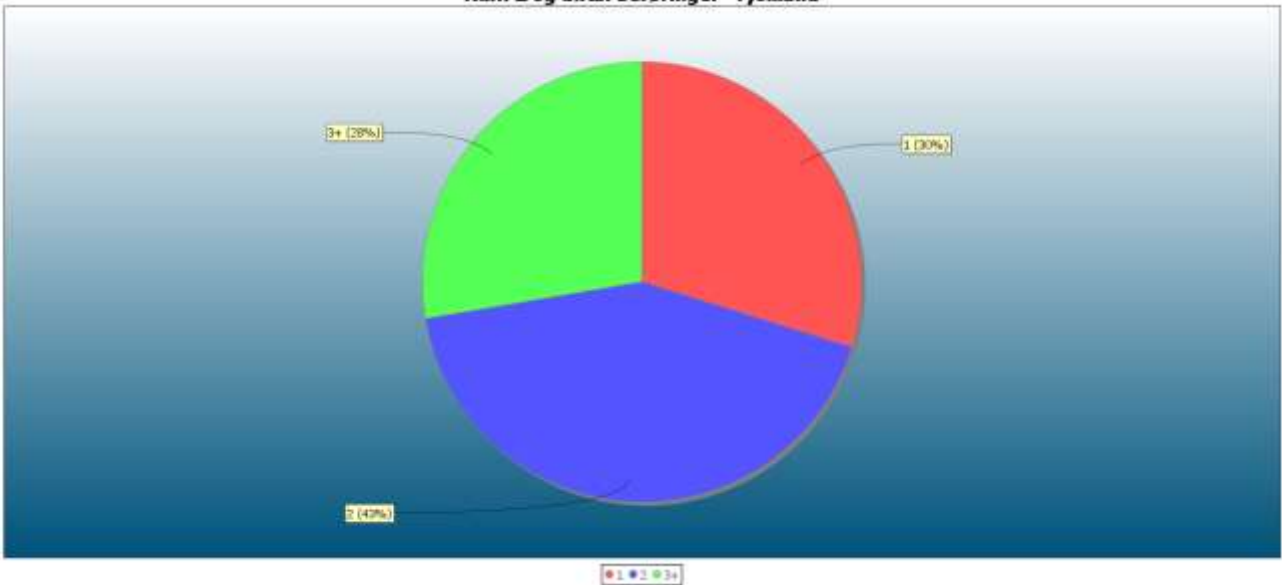
NR. 11

Rum 1 og antal berøringer- Tyskland

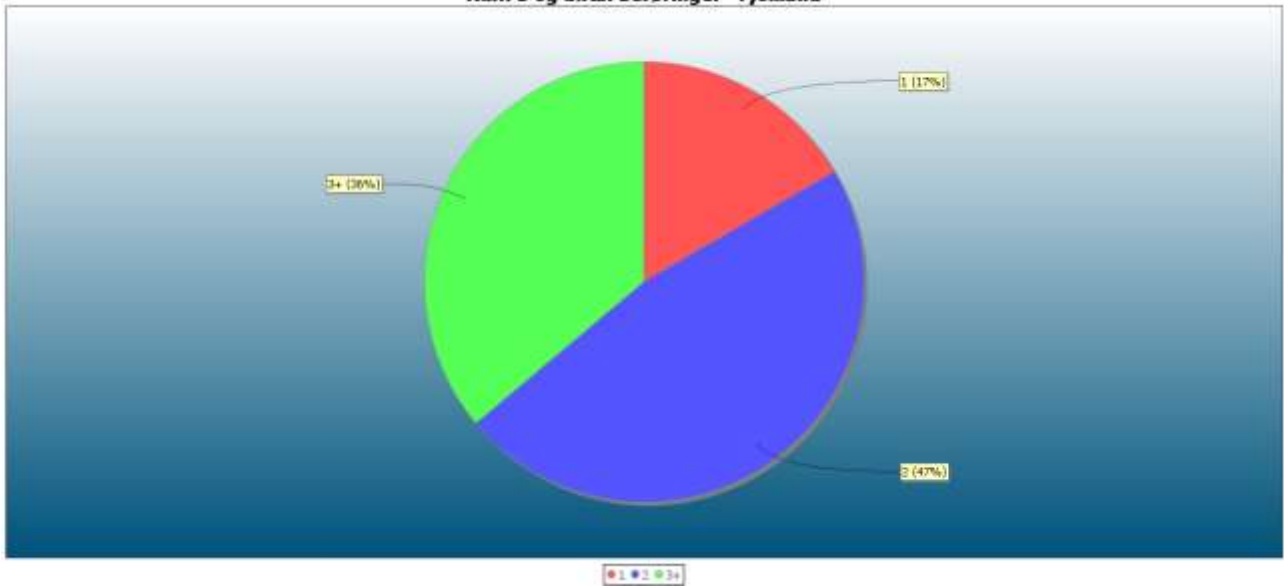
NR.12

Rum 2 og antal berøringer- Tyskland

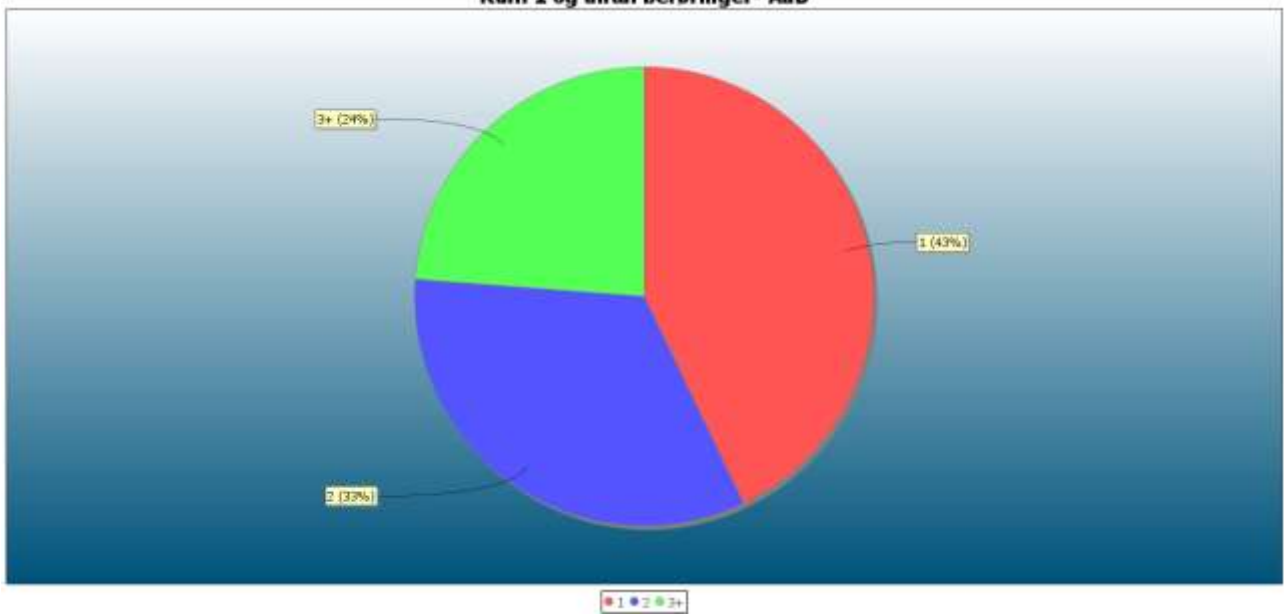
NR.13

Rum 3 og antal berøringer- Tyskland

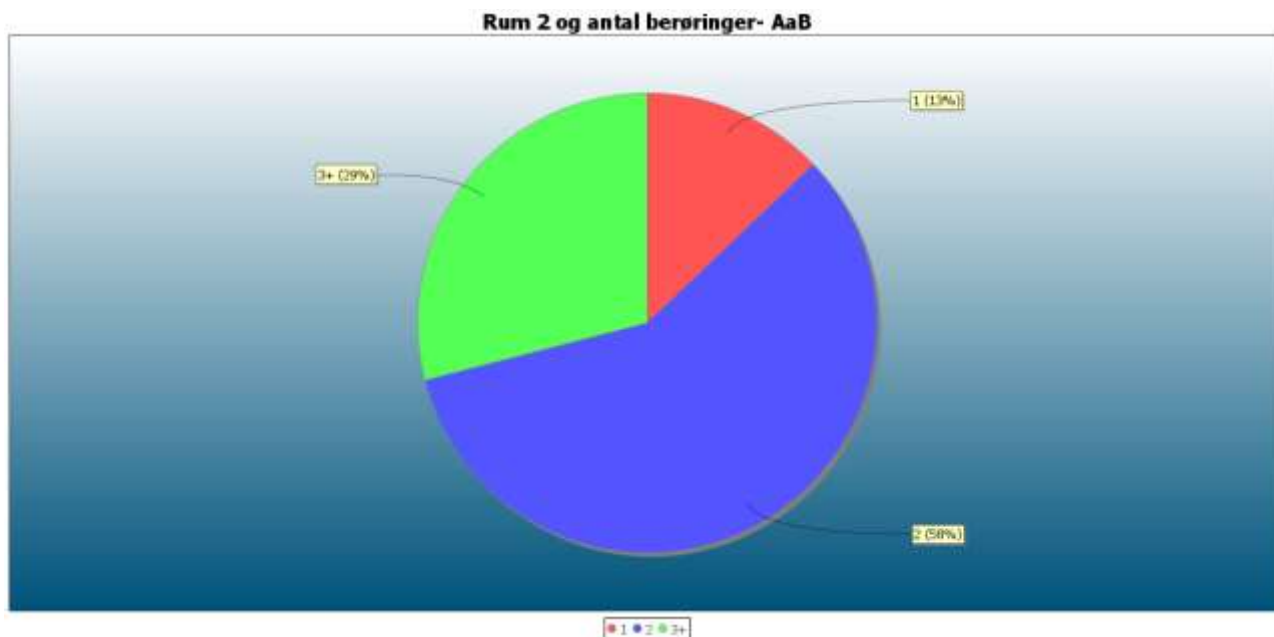

NR 11.1

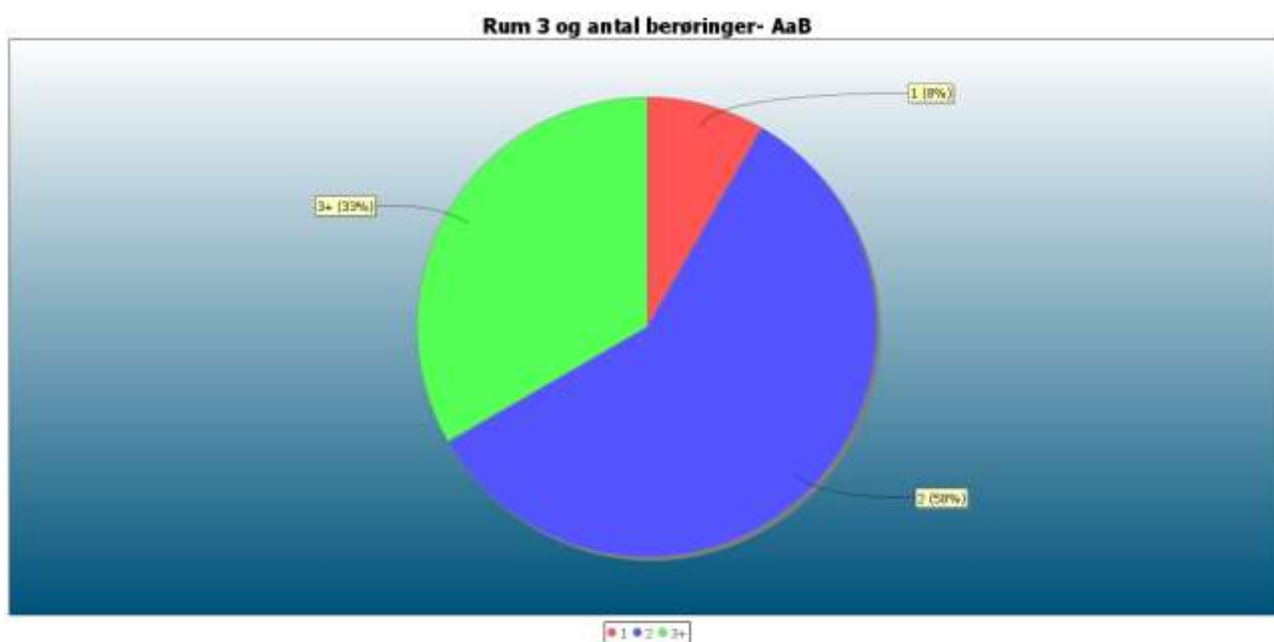
Rum 1 og antal berøringer- AaB

NR 12.1

NR 13.1

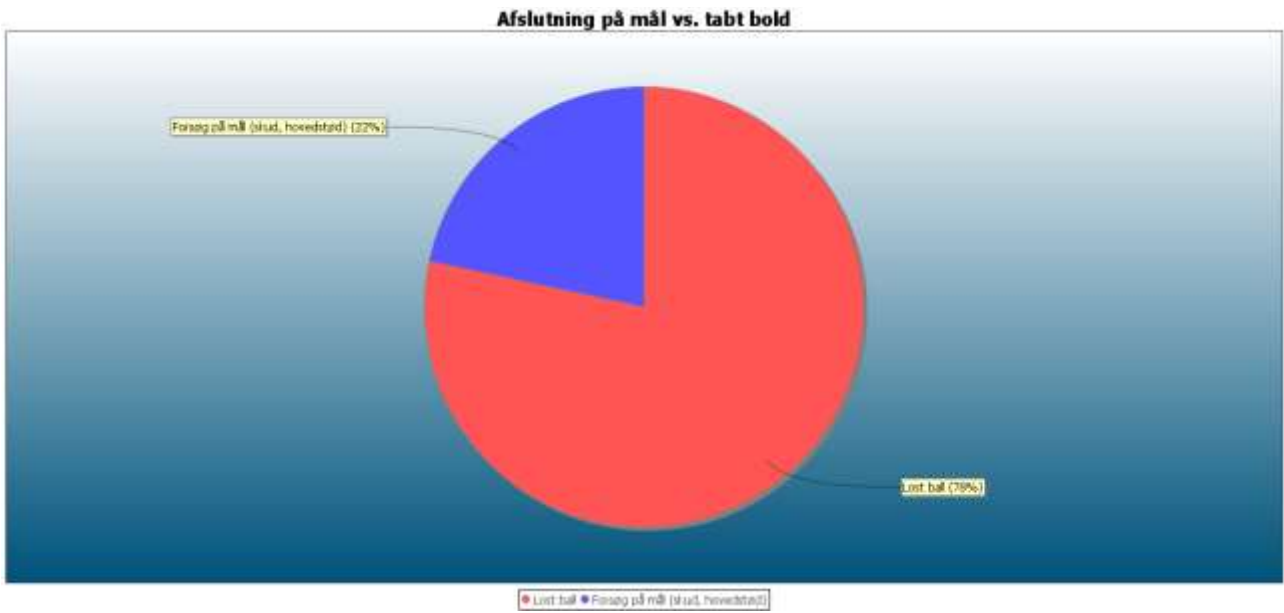
Hvordan ofte ender mellemrumsspillet i forsøg på mål og hvilken indvirkning har antal af pasninger i mellemrummet, når vi kigger på positivt output (forsøg på mål).

Kigger vi på gennemsnittet af de gange, hvor mellemrumsspillet, uanset antal pasninger i mellemrummet, er endt i et forsøg på mål, har vi følgende statistik på tyskerne: (se diagram 15) Her viser diagrammet, at mellemrumsspillet i 22 % af gangene ender i et forsøg på mål, og det munder i 78 % af tilfældene ud i et boldtab. For AaB viser det sig et lidt andet billede (diagram

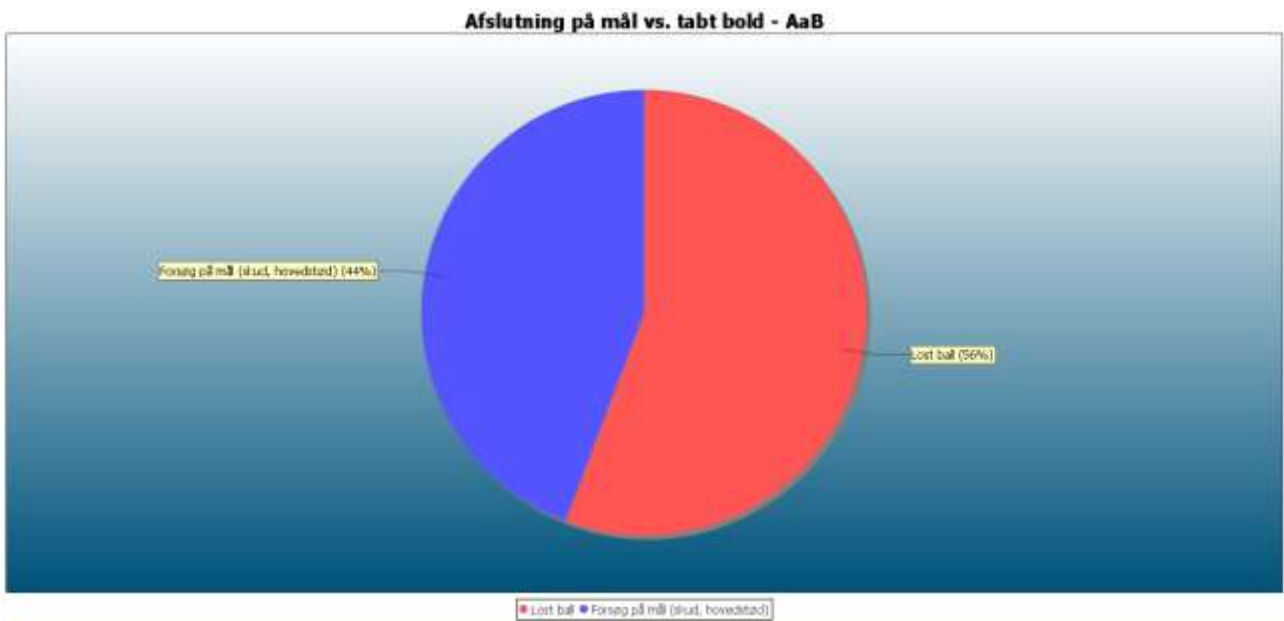
15.1). Optællingen fortæller, at der på 44 % af gangene kommer en afslutning som output af mellemrumsspillet. Umiddelbart en større succesrate end tyskerne. Dette kunne skyldes at tyskerne møder hold, som er endnu mere kompakte i deres etableret forsvarsspil, end AaB. Et parameter, som kan være med til at bekræfte denne hypotese, er når vi ser på optællingen af de enkelte boldtab. Her noterede jeg boldtabene, som en konsekvens af en blokeret pasning, en teknisk fejl/fejlpasning og om spilleren blev tacklet til boldtab. En del af tyskernes fejlprocent kan findes i, at tæt på halvdelen af deres boldtab skyldes en blokeret pasning, altså til dels en konsekvens af forsvarsspillet. Hos AaB udgjorde blot 25 % af boldtabene, modstanderens blokeringer. Dette kan være med til at bekræfte kompaktheden/dygtigheden af de forsvarende hold under VM.

Det vil nu være relevant at se på forskellen i succesfuldt output, når der er tale om 1 pasning i mellemrummet, 2 eller 3 +. På diagram **16, 17 og 18** ser vi fordelingen for tyskerne og på diagrammerne **16.1, 17.1 og 18.1** ser vi fordelingen for AaB. Fælles for de to hold er at jo flere pasninger i mellemrummet, jo større er chancen for at der kommer et afslutningsprodukt på aktionerne. Umiddelbart kan dette skyldes, at en enkelt pasning i mellemrummet for at komme til afslutning, ikke gør det yderligere svært for forsvaret at lukke ned for afslutningsspillet, da de er i tilstrækkelig balance. Derimod bliver forsvaret i højere grad udfordret på deres defensive aktioner og placeringer, så snart der bliver foretaget to eller flere pasninger i mellemrummet.

NR. 15

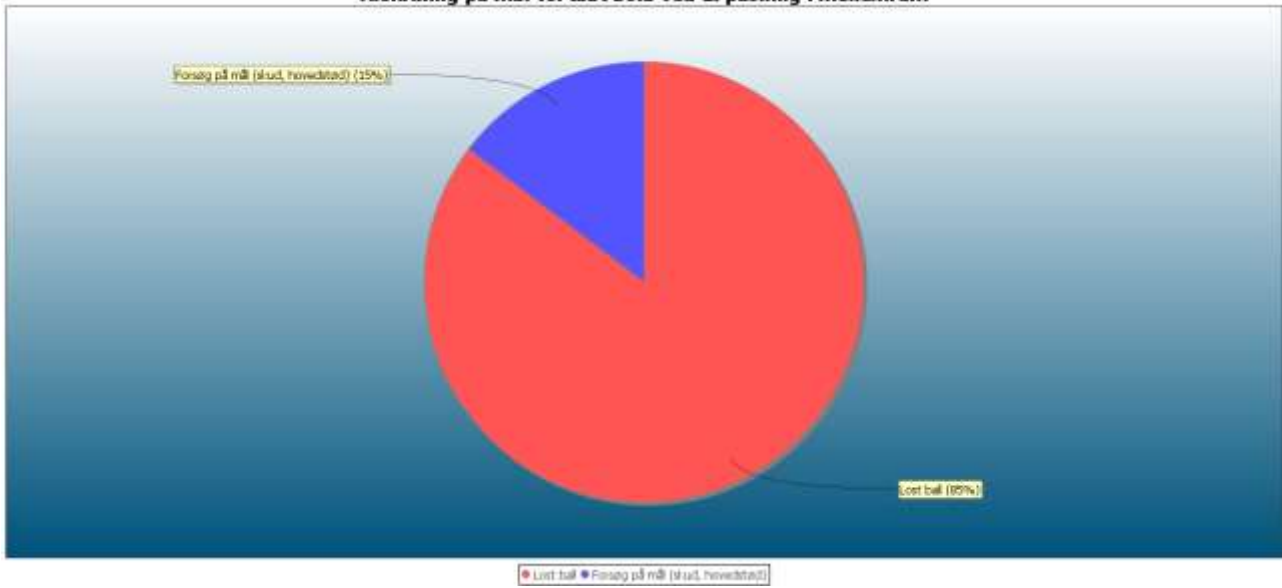
NR 15. 1

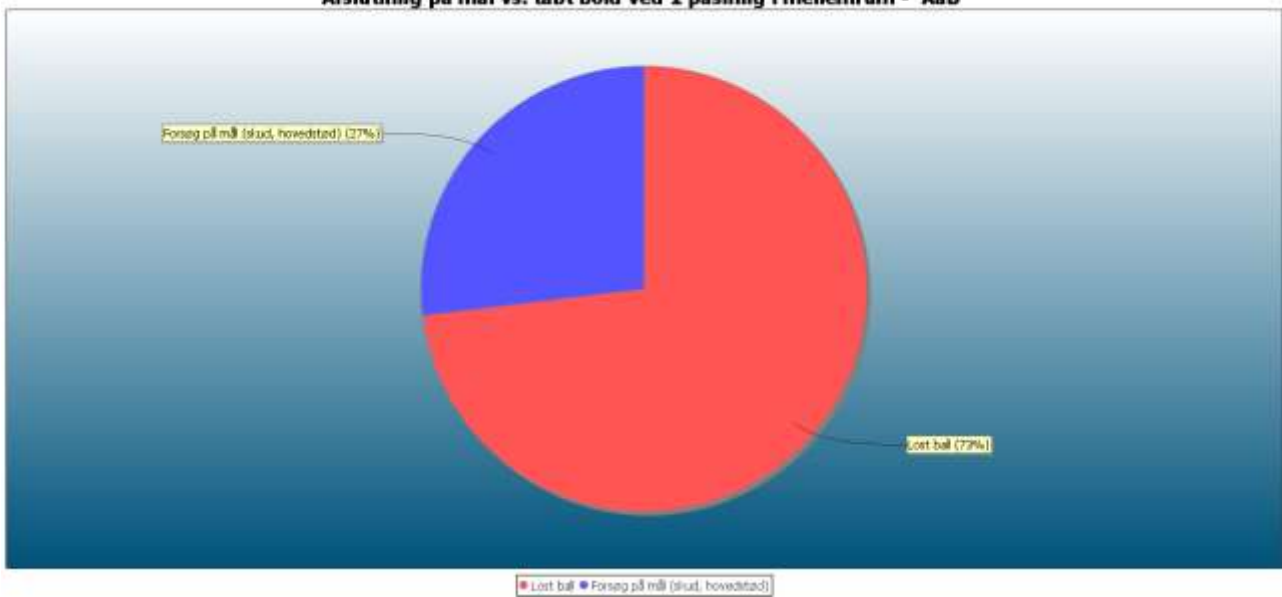
NR 16

Afslutning på mål vs. tabt bold ved 1. pasning i mellemrum

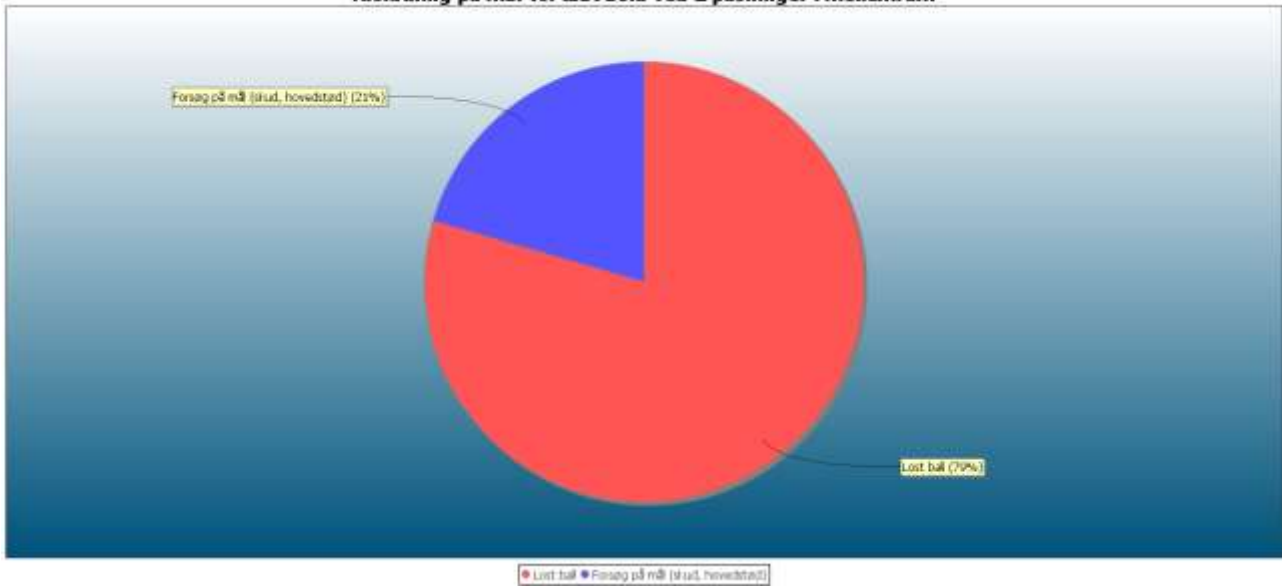
NR 16.1

Afslutning på mål vs. tabt bold ved 1 pasning i mellemrum - AaB

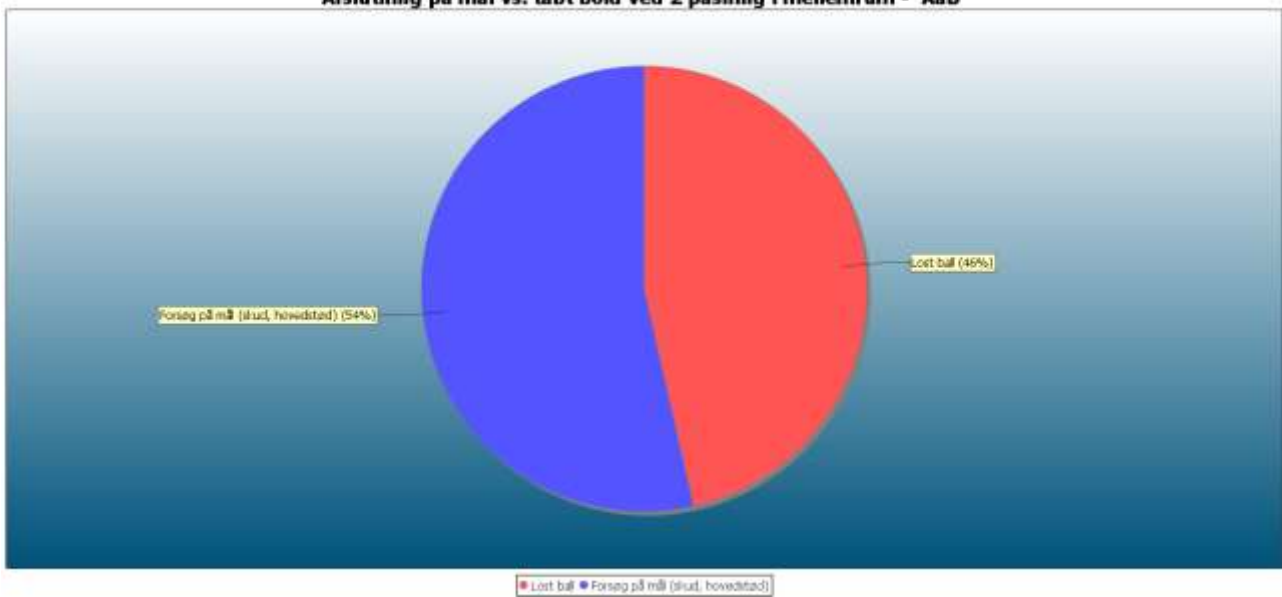
NR 17

Afslutning på mål vs. tabt bold ved 2 pasninger i mellemrum

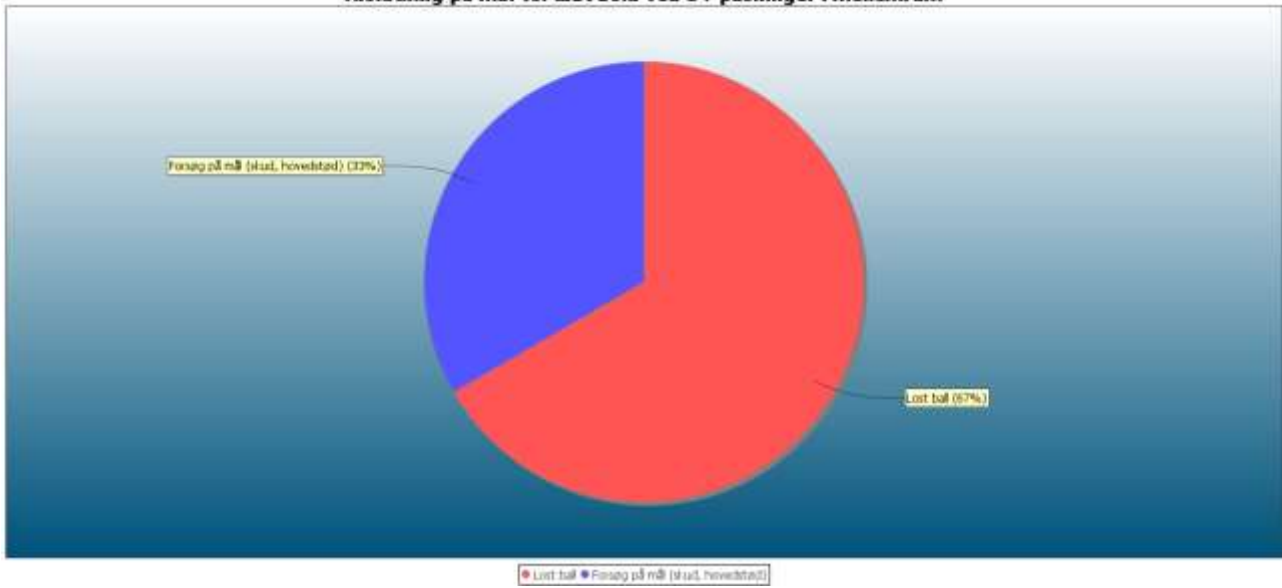
NR 17.1

Afslutning på mål vs. tabt bold ved 2 pasning i mellemrum - AaB

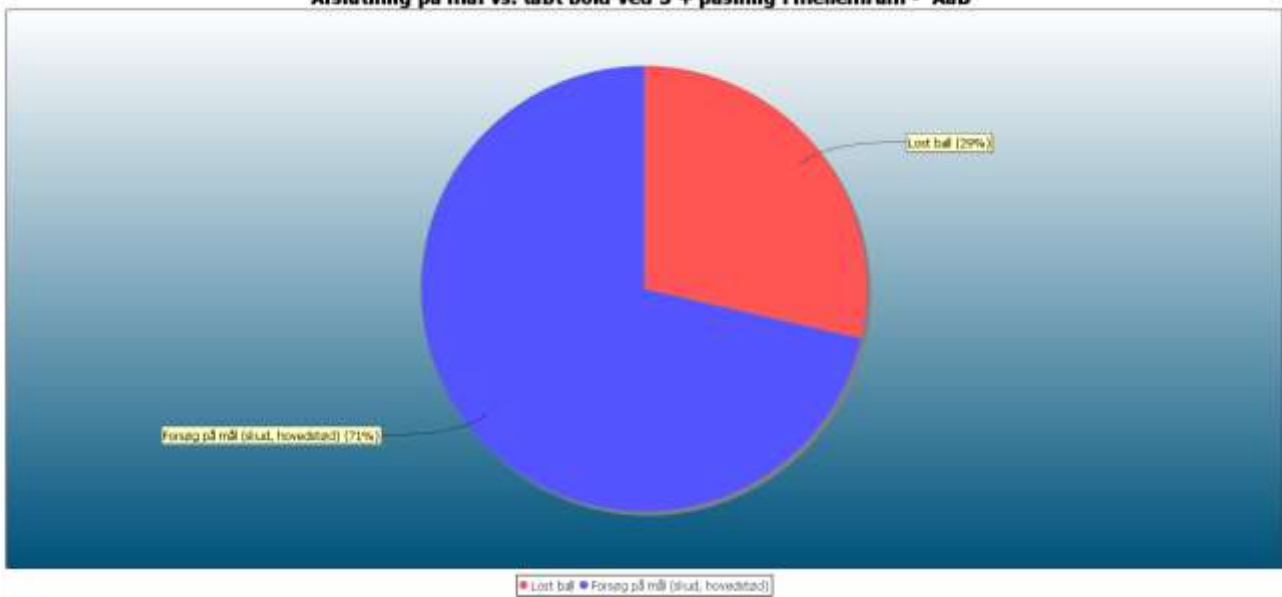
NR 18

Afslutning på mål vs. tabt bold ved 3+ pasninger i mellemrum

NR 18.1

Afslutning på mål vs. tabt bold ved 3 + pasning i mellemrum - AaB

Hvordan er fordelingen af de enkelte gennembrudsløsninger, som mls har benyttet?

Er der en markant forskel på de to holds brug af løsningerne i gennembruddet?

Jeg har for nemheds skyld valgt at kigge på en tabel, der viser fordelingen af gennembrudsløsninger for hver kamp. På tabel **NR. 14**, ser vi fordelingen i de tyske kampe. Stikning fra mls, er den løsning som oftest er brugt. Det er sket 40 % af de gange, hvor mellemrumsspillet resulterede i en decideret gennembrudsløsning. 29 % af gangene har mellemrumsspillet resulteret i en indlægssituation. Tipbolde, dribling og distanceskud ligger hver på omkring de 10 % af tilfældene. Bandedspil er den løsning, som spillerne har brugt færrest gange. (4 %)

NR 14

	Gennembrudsløsninger	Tipbold fra mls	Bandedspil	Stikning fra mls	Drible	Distanceskud	Indlæg (alle typer)
Kamp	97 100%	8 100%	4 4%	39 100%	10 10%	8 100%	28 100%
Tyskland-Portugal	8 8%	1 12%	2 50%	3 8%			2 7%
Tyskland - Ghana	18 19%	3 38%	1 25%	7 18%	3 30%	1 12%	3 11%
Tyskland - Algeriet	19 20%	2 25%		6 15%	2 20%	3 38%	6 21%
Tyskland-USA	19 20%	2 25%	1 25%	7 18%		1 12%	8 29%
Tyskland - Frankrig	8 8%			5 13%	1 10%	1 12%	1 4%
Tyskland - Brasilien	13 13%			7 18%	1 10%	2 25%	3 11%
Tyskland-Argentina	12 12%			4 10%	3 30%		5 18%

Jeg har herefter valgt at kigge på de enkelte gennembrudsløsninger og set på hvor effektive de er. Det har jeg gjort ud fra om den enkelte løsningen er endt i det, som jeg vil definere som en chance. Altså om "output" blev til et "forsøg på mål". (**Tabel 14 A og Tabel 14 B**)

Tyskland Tabel 14 A

	Antal	Chance	Succes i %	Mål
Tipbolde	8	3	38	
Bandedspil	4	0	0	
Stikninger	39	5	13	2
Driblinger	10	0	0	
Distanceskud	7	7	100	
Indlæg	27	7	26	3

Med hensyn til "driblinger" er der ikke skelnet mellem en mls, der bevidst vil afdrible en modstander og en mls, som bliver presset ud i en driblesituation med mange berøringer og et evt. boldtab til følge.

Ser vi på distanceskud for tyskerne, ser vi at alle sparkene rammer inden for målrammen. De er dermed noteret som en chance.

En hurtig konklusion kunne tyde på at tipbolde sammen med distanceskud er den mest effektive gennembrudsløsning for tyskerne, efterfulgt af diverse typer af indlæg som kommer i kølevandet på mellemrumsspillet. Stikninger er oftest brugt, men ikke mest effektivt for tyskerne. Driblinger og bandespil er ikke en effektiv gennembrudsløsning for de tyske verdensmestre. Ser vi på situationerne med driblinger, er der en tendens til at det kun er få af situationerne som tager sit udgangspunkt i en isoleret 1 vs 1 aktion. Modstanderen er ikke isoleret, og det giver svære betingelser for succesfulde driblinger, som kan ende i en afslutning. Vi skal huske at disse sekvenser er mod etableret forsvar, og derfor giver det ikke gunstige 1 vs 1 muligheder, for den angribende boldholder.

Lad os nu kigge på AaB. Tabel **(14.1)** viser de forskellige gennembrudsløsninger fordelt på deres 7 kampe. Under klipningen af AaB's kampe opstod der en gennembrudsløsning som tyskerne ikke benyttede undervejs mod etableret forsvarsspil, og som jeg vil opfatte, som en brugbar gennembrudsløsning. Dette er når en spiller modtager bolden i mellemrummet, med en forsvarsspiller i ryggen, vender af på forsvarsspilleren, for at komme til afslutning.

Ser vi på AaB er stikninger, som det også var tilfældet hos tyskerne, den mest brugte gennembrudsløsning (34 %). Hos AaB er indlæg det mellemrumsspillet ender i 17 % af gangene, altså den 3. mest brugte gennembrudsløsning. AaB brugte distanceskud hele 25 % af gangene, som gennembrudsløsning og dette er en markant forskel i forhold til tyskernes 8 %. Tipbolde benyttede AaB sig blot af 2 gange (3 %), mod tyskernes 8 gange (8%). Bandespillet var ikke en gennembrudsløsning, hverken AaB eller tyskerne benyttede sig væsentligt af. Antallet af driblinger lå for begge hold på omkring de 10 %.

NR 14.1

	Gennembrudsløsninger	Tipbold fra mrs	Bandespil	Stikning fra mrs	Drible	Distanceskud	Indlæg (alle typer)	Vende af på forsvarsspiller
Kamp	64 100%	2 100%	1 100%	22 100%	8 100%	15 100%	11 100%	4 100%
FCV-AaB	12 19%		1 100%	6 27%	1 12%	2 12%	1 9%	1 25%
FCV-AaB	10 16%			6 27%	2 25%	2 12%		
AaB-EFB	11 17%			2 9%	2 25%	5 31%	2 18%	
AaB-BIF	4 6%	1 50%	25%				1 9%	2 50%
AaB-RFC	7 11%	1 50%	14%	3 14%	1 12%	1 6%	1 9%	
OB-AaB	8 12%			2 9%	25%	2 12%	3 27%	1 25%
VFF-AaB	12 19%			3 14%	2 25%	4 25%	3 27%	

Lad os kigge på effektiviteten på de enkelte gennembrudsløsninger hos AaB, som vi gjorde det for tyskerne. Altså om output blev et forsøg på mål.

Tabel 14.B

	Antal	Chance	Succes i %	Mål
Tipbolde	2	1	50	
Bandespil	1	1	100	
Stikninger	25	6	24	3
Drible	7	1	14	1
Distanceskud	15	11	73	1
Indlæg	12	3	25	1
Vende af på forsvarsspiller	1	0	0	

Distanceskud er jo i sig selv en afslutning. Hos AaB er der dog en mindre succesrate i sammenligning med Tyskland. Hos AaB forsøger de 4 gange på distanceskuddet, men forsvarsspilleren blokerer skuddet. Det er her forskellen skal findes. Det ser ud som om tyskerne, benytter sig af distanceskud, når muligheden er åbenlys, hvorimod AaB måske tager større chancer.

Der var kun to tipbolde hos AaB og den ene ender i en afslutning, hvor en anden ender hos modstanderen. Det var på tipboldene at tyskerne havde den største succesrate målt i procent. Hos AaB er der dog tale om så få aktioner, at det ikke er brugbart at sætte procentsats på. AaB

forsøgte sig med bandespillet en enkelt gang, men den endte så til gengæld i en kvalificeret afslutning. Igen kan intet konkluderes ud fra dette på grund af antallet.

Mht. stikninger lykkedes AaB i højere grad end Tyskerne, uden at der kan trækkes tendenser ud. Forskellen kan ligge i kompakheden af modstanders forsvar, og tiden på bolden måske er en anelse højere i dansk fodbold end det er på internationalt topniveau.

Ser vi på driblinger havde tyskerne og AaB tilsammen forsøgt 17 gange og blot en enkelt gang lykkes det.

Når mellemrumsspillet mandede ud i en indlægssituation, gav det en chance fra sig 1 ud af 4 gange for både AaB og tyskerne. Som tidligere nævnt, opfatter jeg indlægssituationen, som et separat træningsemne. Hos AaB registrerede jeg en enkelt gang, hvor angriberen vendte af på forsvarsspilleren, for at komme til afslutning. En absolut brugbar gennembrudsløsning. En mulig forklaring på det lave antal forsøg ligger måske i at mellemrumsspillet ofte foregår i mindre rum, som begrænser mulighederne for at en angriber modtager bolden i brugbar vinkel. I de klip, hvor angriberen modtager bolden i fødderne, benytter angriberen oftest støttepasset, som en mulighed. Der kan måske være tale om manglende forberedelse for angriberen, for at kunne benytte denne gennembrudsløsning, at vende af på forsvaret.

Hvilke spillere er oftest direkte involveret i afslutningsspillet fra mellemrum?

Vi skal nu se på hvilke spillere, som har været involveret oftest i de registrerede situationer af mellemrumsspil. Herunder se på hvor stor procentdel af de registrerede mellemrumssituationer, den enkelte spiller har været involveret i. Der er en liste både for tyskerne og for AaB nedenfor. For at få det mest nuancerede billede af hvor ofte en spiller har været en del af afslutningerne fra mellemrummet, er det også nødvendigt at kigge på samlet antal spilleminutter for den enkelt spiller. Disse minutter kan ses i parenteser efter procenttallet. En spiller som spillede samtlige minutter i de 7 tyske kampe, vil have et samlet antal spilminutter på 690 minutter. For AaB er tallet 630 minutter, da der naturligvis ikke var forlænget spilletid i deres kampe.

Liste over involvering i mellemrumssituationer hos Tyskland, målt i procenter:

Özil Mesut	57 % (654)	Boateng Jerome	13 % (645)
Kroos Toni	32 % (689)	Götze Mario	13 % (257)
Lahm Philipp	31 % (690)	Hummels Mats	8 % (508)
Müller Thomas	30 % (682)	Höwedede Benedikt	8 % (690)
Khedira Sami	18 % (376)	Mertesacker Per	6 % (436)
Schweinsteiger	17 % (505)	Mustafi Shkodran	5 % (132)
Klose Miroslav	17 % (281)	Podolski Lukas	2 % (53)
Schuerle Andre	15 % (245)	Kramer Christoph	1 % (43)

Liste over involvering i mellemrumssituationer hos AaB, målt i procenter:

Kasper Kusk	57 % (601)	Kasper Risgaard	22 % (425)
Lucas Spalvis	38 % (576)	Patrick Kristensen	22 % (618)
Nicolaj Thomsen	31 % (627)	AK. Jacobsen	17 % (337)
Jakob Ahlmann	28 % (450)	Rasmus Jönsson	12 % (173)
Rasmus Würtz	26 % (540)	Kenneth E. Pedersen	9 % (630)

Sammenligner vi de to hold, ser vi to spillere som skiller sig markant ud. Özil og Kusk er hver især involveret i 57 % af holdets mellemrumssituationer. Selv om de to holds "spilssystemer" ikke er ens, er de to spilleres udgangspunkt, når holdet har bolden meget ens. Begge spillere tager ofte deres udgangspunkt i højre side, hvorfra de har stor bevægelses frihed i mellemrummet mellem modstanders forsvar og midtbane.(inklusive forrummet) Hos AaB, har Nicolaj Thomsen samme udgangspunkt om Kusk, blot fra den anden side. Lukas Spalvis, som spiller en af to angribere hos AaB, er næstmest involveret spiller.

I analysedelen vil jeg bruge de ovenstående tal til at undersøge de teknisk/taktiske kvaliteter hos de spillere, som oftest er involveret i mellemrumsspillet.

Analyse

Individuelle tekniske og taktiske egenskaber hos den tyske mellemrumsspiller – mod etableret forsvar

Som sidste del i resultatafsnittet viste, så vi hvor meget eller lidt de enkelte spillere var involveret i mellemrumsspillet. Nu er det blevet tid til kvalitativt at kigge på den enkelte spiller og de tekniske/taktiske egenskaber som skal mestres, for at opnå succesfuldt mellemrumsspil. Jeg vil primært tage udgangspunkt i det spillerne udfører hensigtsmæssigt på klippene og har succes med, men i enkelte tilfælde vil jeg også tillade mig at kommentere på eventuelle ”optimeringer”, der ifølge min vurdering kunne være fortaget. I det efterfølgende, når jeg kigger på den enkelte spiller, har jeg delt spillerens kompetencer op i de tekniske og taktiske.

For at bevare overblikket og da der her er tale om individuelle taktiske og tekniske kompetencer, har jeg valgt at kigge på en spiller af gangen. Første spiller jeg har valgt at kigge på er Mesut Özil. Herunder er der i punktform nedskrevet hvilke kompetencer jeg mener de enkelte videoklip indeholder. I Tysklands 7 kampe under VM, hvor Tyskland spillede 4-3-3, tog Özil sit udgangspunkt i højre side 4 gange. I kvartfinalen, semifinalen og finalen tog han sit udgangs i venstre side. Dette skyldes formodentligt, at han i de kampe spillede sammen med Klose og Müller på de tre forreste pladser.

Mesut Özil - Taktiske kompetencer

- ✓ Aflæser spilsituationen, og bevæger sig ud af skyggen på presspilleren. Justerer sin position. **Video: Özil 1**
- ✓ Har villighed til at løbe i feltet ved indlæg eller løbe til området hvor der er chancer for nedfaldsbolde. **Video: Özil 2**
- ✓ Timing i sine løb foran boldholder igennem modstadens bagkæde, med rette fart og vinkel. **Video: Özil 3 + Özil 4**
- ✓ Orienterer sig 360 grader. Orientering af evt. kommende pres, og placerer sig udenfor presafstand. **Video Özil 5**
- ✓ Orientering af medspillere bevægelse inden modtagning. Efterfølgende afvikling på bolden.

- ✓ Indgå i kombinationsspil. Spil og bevægelse. **Video Özil 6 + Özil 7**
- ✓ Spil og stå. **Video Özil 8**
- ✓ Genpres. **Video Özil 9**
- ✓ Forfinte løb, for at skabe plads og tid til modtagning. **Video Özil 10**

Mesut Özil - Tekniske kompetencer

- ✓ Formår at sætte hårde præcise flade pasninger til rette fod i mellemrummet. Fra rum 3 og 2 til rum 1. **Video Özil 11**
- ✓ Aktiv første berøring, væk fra modstanders presspiller.
- ✓ Vende væk fra presset. **Video Özil 12**
- ✓ Skal kunne lave indlæg fra tæt under mål.
- ✓ Kombinerer sig ud af små rum. **Video Özil 6**
- ✓ Komme fra fejlvendt til retvendt på minimal tid (en bevægelse). **Video Özil 13**
- ✓ Aflæg på 1. touch. **Video Özil 14**
- ✓ Kunne kontrollere bold under hårdt pres i ryggen. **Video Özil 15**
- ✓ Afslutte fra distancen. **Video Özil 16**
- ✓ Spille igennem presled (fra forrum til mellemrum). **Video Özil 17**
- ✓ Lave stikninger til medspiller med rette timing, der løber på modstanders bagkæde. **Video Özil 18 + Video Özil 19**
- ✓ Spille på 1 touch. **Video Özil 20**
- ✓ Afslutte tæt under mål. **Video Özil 21**
- ✓ Kreative moment. **Video Özil 22**

Jeg vil nu kigge på **Müller**, som i 5 af de 7 kampe tog sit udgangspunkt på 9er pladsen. Jeg vil kommentere på et uddrag af han aktioner, igen med øje for de individuelle tekniske og taktiske kvaliteter. Jeg har kun valgt klip fra de kampe hvor han tager sit udgangspunkt som den forreste af de tre "angribere". Han kommer dog også i mange af de samme spilsituationer som Özil, hvilket er grundet Tysklands spillestil og deres "rotationer" på de forreste pladser. Den primære forskel for de tekniske/taktiske kompetencer er Müllers position længst fremme, hvor han blandt andet har til opgave at "true" i dybden. Herfra falder han ned i positioner og er spilstation, med og uden pres

fra forsvaret. Han er ofte i positioner, hvor han justerer sin position i forhold til modstanders forsvar og udviklingen omkring bolden.

Müller taktiske og tekniske kompetencer

- ✓ Modtage med en forsvarsspiller i ryggen og vende af på presset. **Müller 1**
- ✓ Læse spillets udvikling og falde ned for at spille på 1. touch under pres. **Müller 2**
- ✓ Aktivt første touch væk fra pres, samt løb i feltet efter fraspil. **Müller 3**
- ✓ Blindside position bagved første stopper, med så højt udgangspunkt som muligt. **Müller 4**
- ✓ Finder sin position højt i banen i blandside på første stopper, for at true med dybe løb. Samtidig "læse" spillets udvikling og falde ned og blive pasningsstation. **Müller 5**
- ✓ Lave forfinte løb på bagkæden. **Müller 6**
- ✓ Stikke dybt i blandside. **Müller 7**
- ✓ Kunne snitte bolden videre til dybt løb på 3. mand. **Müller 8**

Nu har jeg kigget på de individuelle færdigheder hos to af de tre forreste positioner. Jeg vil nu kigge på et uddrag af de aktioner, som nogle af tyskernes 3 centrale midtbanespillere tog del i. Her var Kroos, Schweinsteiger, Lahm (spillede både back og midtbane) og Kehdira de mest involverede på disse positioner.

Tysklands centrale midtbane – tekniske og taktiske kompetencer

- ✓ Schweinsteiger formår at time sit løb fra forrummet og op i mellemrummet til modtagning. **Video T1 + Video T2 + Video T3**
- ✓ Kroos kommer til afslutning, efter mls. Herefter indlæg tilbage i banen på kanten af feltet. **Video T4 + Video T5**
- ✓ Løbe dybt fra lavt udgangspunkt. **Video T6**
- ✓ Løbe dybt fra mellemrummet. **Video T7**
- ✓ Et eksempel på at de centrale midtbanespillere udfører gennembrudsløsninger.
- ✓ Et eksempel på at de centrale positioner skal udføre indlæg efter mls. **Video T9**
- ✓ Her er et interessant klip, hvor samtlige centrale midtbanespillere er involveret i afslutningsspillet fra mellemrum. De spiller bolden ind i mellemrummet, de udnytter

pladsen som modstanderen efterlader, bringer sig selv i afslutningsposition og udfører selv afslutningen. De fleste af de førnævnte tekniske kompetencer udfører de. (pasninger, modtagninger, støttepas og distanceskud) **Video T11**

Den største forskel på de individuelle taktiske færdigheder for de tre forreste positioner og de tre centrale positioner for tyskerne, ligger ikke overraskende i de centrale midtbanespillere oftere skal søge mellemrumspositionen fra en lavere position i banen. De skal altså, som vi ser i klippene, formå at "falde" op i mellemrummet med rette timing i forhold til boldholder. Deres dybe løb på modstanders bagkæde kommer oftest fra en lavere position end de tre forreste. Derudover ser vi også at de centrale midtbanespillere skal kunne udføre mange af de samme tekniske løsninger, som de tre forreste.

Individuelle tekniske og taktiske egenskaber hos AaB's mellemrumsspiller – mod etableret forsvar

Hos AaB vil jeg kigge på Kasper Kusk, Nicolaj Thomsen, Lucas Spalvis og Kasper Risgaard, da de har en central rolle at spille hos AaB, når talen falder på mellemrumsspillet. Thomsen og Kusk med samme udgangspunkt, blot fra hver sin side. Spalvis, da han spiller en af to angribere. Risgaard, da han ligger, som den mest fremskudte spiller af de to centrale midtbanespillere.

Kasper Kusk – tekniske kompetencer

- ✓ Formår at kontrollerer sit aktive touch, selv om han er i fart mod bolden. **Video Kusk 1**
- ✓ Behersker bandespillet på et lille område ("det bløde touch"). **Video Kusk 2**
- ✓ Aflevere præcise bolde i forlængelse af at kunne drive bolden kontrolleret (en og samme bevægelse). **Video Kusk 3**
- ✓ Benytter det aktive touch til at komme væk fra presspilleren. **Video Kusk 4**
- ✓ Formår at holde bolden væk fra presspilleren, selv under hårdt pres. **Video Kusk 5**
- ✓ Modtage og kontrollere en diagonal bold, for derefter at spille frem i banen. **Video Kusk 6**
- ✓ Udfører stikninger med rette fart, retning og til rette fod. **Video Kusk 7 + Video Kusk 8**
- ✓ Præcise pasninger igennem modstanders presled til medspiller i bevægelse. **Video Kusk 9**

- ✓ Retvendt på kort tid og i en og samme bevægelse. God forberedelse / sidevendt. **Video Kusk 10**
- ✓ Vende af på direkte modstander, som går i hårdt pres bagfra. **Video Kusk 11**
- ✓ Kombinerer i små rum / bandespil. **Video Kusk 12**
- ✓ Afslutte fra distancen. **Video Kusk 13**

Kasper Kusk – Taktiske kompetencer

- ✓ Formår at flytte sig hen i området hvor der er plads, fra en position tilbage i banen, efter modstanderen har presset højt. **Video Kusk 14**
- ✓ Kunne skelne mellem en "drible situation" og "spil/afleverings situation". **Video Kusk 15**
- ✓ Placerer sig i en hensigtsmæssig position i mellemrummet, efter at have været nede i forrummet. **Video Kusk 16**
- ✓ Læse hvornår medspilleren har brug for en støttemulighed, og bevæge sig til en position, hvor han er en pasningsmulighed. **Video Kusk 17**
- ✓ Positionere sig mellem modstanderens midtbanespillere, i "skyggen", så det er sværest muligt for disse midtbanespillere at orientere sig efter ham. **Video Kusk 18+ Video Kusk 19**
- ✓ Understøtte angriber, som spilmulighed. **Video Kusk 20**
- ✓ Bevæger sig med timing, i forhold til retvendt spiller i forrummet. **Video Kusk 21**
- ✓ Løbe dybt på modstanders stopper/bagkæde, når de efterlader plads. **Video Kusk 22**
- ✓ Løbe dybt på yderside, når en medspiller bliver retvendt i mellemrummet. **Video Kusk 23**

Nu vil jeg kigge på Thomsen fra AaB, som tager sit udgangspunkt i venstre side af mellemrummet, modsatte side af Kusk.

Nikolaj Thomsen – tekniske kompetencer

- ✓ Indlæg tæt under mål, primært med venstre ben. **Video NT 1**
- ✓ Modtage med højre fod og spille på 2. touch med venstre. **Video NT 2**
- ✓ Orienteringsevnen inden modtagning på kant af feltet, med ryggen til målet. For at skabe optimale forhold til distanceskud eller holde bolden centralt. **Video NT 3 + Video NT 4**
- ✓ Kombinationsspil på små områder. (1 og 2 touch) **Video NT 5 + Video NT 6**
- ✓ Være i bevægelse, for at komme først på 50/50 dueller. **Video NT 7**
- ✓ Lave stikninger på 1. touch efter modtagning i mellemrummet. **Video NT 8**

- ✓ Formå at modtage bolden imens han er i fart. **Video NT 8**
- ✓ Bruge aktivt 1. touch i modtagningen til at få bolden væk fra presset. **Video NT 9**
- ✓ Lave stikninger imens han er i fart med bolden.
- ✓ Afslutte på 1. touch i målfeltet. **Video NT 10**
- ✓ Distanceskud på kanten af feltet. **Video NT 13**

Nikolaj Thomsen – taktiske kompetencer

- ✓ Løbe dybt fra rum 2, når en medspiller er retvendt i rum 3. **Video NT 11**
- ✓ Finde optimal placering, for at undgå presset i modtagningsøjeblikket. **Video NT 12**
- ✓ Løb foran boldholder, for at skabe muligheder for en medspiller, som driver bolden i mellemrummet (modstander presser højt). **Video NT 14**
- ✓ "Flade" op i mellemrummet med timing. **Video NT 15**
- ✓ Ved spiludvikling fra mellemrum i modsatte side, komme med i feltet eller opsamling. **Video NT 16**
- ✓ Falde ned i forrummet, for at spille bolden op i mellemrummet. (Trække i modstanderen) **Video NT 17**

Nu vil jeg kigge på Spalvis, som i kampene er placeret på toppen, som en af to angribere.

Lucas Spalvis – tekniske kompetencer

- ✓ Kunne modtage bolden og kontrollere den under hårdt pres i ryggen. **Video LS 1**
- ✓ Kunne modtage bolden i en stikning med det mest hensigtsmæssige ben. **Video LS 2**
- ✓ Formå at kontrollere støttepasninger på 1. touch. **Video LS 3**
- ✓ Komme fra rygvendt til retvendt på kanten af feltet, hurtigst muligt og mest hensigtsmæssigt med tanke på efterfølgende afslutning. **Video LS 4**
- ✓ Justerer sin krops og fod positionering gennem hurtigt fodarbejde. **Video LS 4**
- ✓ Orienterer sig inden boldmodtagelse foran modstanders bagkæde, for optimering af de efterfølgende tekniske valg. **Video LS 4**
- ✓ Afslutte i en 1 vs 1 situation mod modstanders keeper, efter boldmodtagning af stikning. **Video LS 5 + Video LS 6**

- ✓ Udføre stikninger til løb i dybden på modstanders forsvarslinje, med rette timing og fart. **Video LS 7**
- ✓ Vende af med bolden på en forsvarsspiller, der presser hårdt, for efterfølgende at komme til afslutning. **Video LS 8**
- ✓ På kortest mulige tid, afvikle en modtagning og afslutning på kanten af feltet. **Video LS 9**
- ✓ Afslutte på nedfaldsbold i feltet på 1. touch. **Video LS 10 + Video LS 11**
- ✓ Snitte bolden videre i dybden på 1. touch, til medspiller, som løber dybt. **Video LS 12**

Lucas Spalvis – taktiske kompetencer

- ✓ Justerer sin position i forhold til mellemrumsspillet udvikling og modstanders forsvar. **Video LS 13**
- ✓ Efter kombinationsspil, formå at søge i målfeltet for optimering af afslutningsspillet. **Video LS 14**
- ✓ Flade ned i banen fra blindside position på modstanders forsvar, for at kombinere med øvrige mellemrumspillere. **Video LS 14**
- ✓ Blive på højde med forsvarsspilleren i blindside, ved retvendt mellemrumsspiller. **Video LS 16**
- ✓ Komme i rette position ved mellemrumsspil som ender i indlæg. (relation til målet og medspillere) **Video LS 17**

Ligheder eller forskelle i de individuelle færdigheder hos Tyskland og AaB

Ser vi på de tekniske og taktiske individuelle færdigheder hos de to holds spillere i afslutningsspillet fra mellemrum finder jeg primært ligheder.

For nemheds skyld kan de ovennævnte individuelle færdigheder inddeles i følgende faser:

Afslutningsfærdigheder hos selve afslutteren. (tekniske færdigheder) Alene her er der en lang række afslutningsfærdigheder at udføre ved indlægssituationerne. Dernæst de øvrige afslutningsfærdigheder, som alle er omtalt i de foregående afsnit. Her blev observeret distanceskud, afslutninger tæt under mål, afslutninger efter 1 vs 1 situationer, vende af på forsvarsspiller og komme til afslutning, afslutninger efter kort tid mellem 1 og 2 berøringer. Ser vi

på selve afslutningerne, ser vi at både de tyske og danske spillere, skal formå at mestre mange af de samme tekniske færdigheder.

Før de isolerede afslutningsfærdigheder har vi forberedelsesfasen til afslutningen. Her vil det ofte være de individuelle taktiske parametre der bliver brugt. Her kan blandt andet nævnes følgende observationer fra foregående afsnit; Det at flytte sig i feltet efter kombinationsspil, have sit udgangsposition i blinde side samt finde rette position i forhold til modstanders forsvar. Disse punkter går eksempelvis igen hos spillere som Spalvis og Müller.

Vi skal også kigge på de individuelle tekniske og taktiske handlinger som foregår inden selve afslutningen og den umiddelbare forberedelse til afslutningen. I denne opgave er det alle de øvrige aktioner af mellemrumsspillet (fra det øjeblik bolden er kommet i mellemrum), som kommer forud de to ovennævnte faser. Vi ser her ikke overraskende, at det er mange af de samme tekniske og taktiske handlinger, der går igen hos spillerne på de to hold. Lighederne ligger blandt andet i at kunne justere sin position i forhold til modstanderen og boldholderen, vigtigheden af orienteringsevnen, timing i sine løb, indgå i kombinationsspil på små områder, bevæge sig fra forrummet til mellemrummet med rette timing og modtage bolden. Kigger vi for eksempel på Özils individuelle tekniske kompetencer og sammenligner dem med Kusks ser vi, at de to spillere ofte skal kunne udføre de samme handlinger. Eneste umiddelbare forskel (i antal) er at Kusk og Thomsens bevægelser med timing fra forrummet til mellemrummet, mere ligner tyskernes centrale midtbanes bevægelser end Özils, når denne spiller ligger som en af de tre forreste hos Tyskland. Disse positioneringer og fleksibiliteten er interessante at kigge på i forhold til modstanderen, men ligger i sig selv uden for rammen af denne opgave.

Værd at bemærke for de tre faser er, at det er samtlige af de omtalte spillere hos både AaB og Tyskland, som er involveret i alle faserne. En understregning af det dynamiske mellemrumsspil hos begge hold, som stiller store tekniske og taktiske krav til den enkelte spiller i faserne.

Hvis vi skal pege på nogle gennemgående forskelle mellem de enkelte spillere på de to hold, opstår den største forskel på baggrund af spillerens udgangsposition. En Özil har flere bestemte typer af aktioner end Spalvis, og omvendt. Så forskellen ligger mere i antal af gentagelser end det ligger i aktionernes forskellighed. Begge spillere skal eksempelvis kunne modtage bolden under pres, have god orienteringsevne, justerer krospositionen, indgå i kombinationsspil mv.

Holdtaktiske og relationelle forudsætninger for succesfuldt afslutningsspil fra mellemrum hos Tyskland – mod etableret forsvar

Nu er det blevet tid til at komme med en kvalitativ vurdering af mellemrumsspillet, hvor vi kigger på mere end bare den enkelte spiller som er på bolden. Nu kan vi inddrage modstanderen og de øvrige medspillere som er involveret i afslutningsspillet fra mellemrum. Jeg vælger igen at kigge på de situationer, hvor bolden er spillet i mellemrummet og der herfra opstår aktioner og relationer spillerne imellem. Ydermere kigger jeg på de situationer der er kommet output på. Jeg skelner ikke mellem om holdet er kommet til en reel afslutning eller ej, da dette alene ikke er et parametre for succesfuldt afslutningsspil fra mellemrum. (modstanders aktioner og forsvarsspil har også indvirkning)

I nogle af de følgende klip, har jeg tildelt de spillere, som har direkte eller indirekte indflydelse på mellemrumssituationen, et nummer hver. På denne måde skulle det gerne være overskueligt i den kvalitative beskrivelse, når situationerne er mere komplekse.

Der vil også være enkelte klip, hvor jeg vurderer nogle uhensigtsmæssige bevægelser, som kan minimerer chancen for at komme til afslutning fra mellemrummet.

Efter hvert klip er der kommentarer til klippet. Efter hver kommentar og hyperlink til klippet, har jeg vurderet essensen i klippet og trukket det ud i punktform.

I dette afsnit kigger jeg på Tyskland og i næste afsnit AaB, inden jeg efterfølgende vil kigge på forskelle og ligheder for de to hold.

1. Formå at løbe dybt i de rum som modstanders bagkæde efterlader. Er modstander mandsorienteret eller arbejder ud fra kombinationsforsvar, kan der skabes plads med den bevægelse som Khadira (spiller markeret med nummer 4) udfører efter at han har lavet sit støttepas. Spiller 2,3 og 4 har med deres positioner ”bundet” modstanderen til sig. Müller (nummer 2) falder fra øverst i banen ned med rette timing i forhold til boldholder og er i modtagningøjeblikket i fin balance til at spille bolden dybt på 1. touch.

*Der spilles i dette klip lokalt 4 mod 4 omkring rum 3. **Se klippet TY 1***

I dette klip, udnyttes ligeledes rummet som forsvarsspilleren efterlader. Der skabes et lokalt overtal omkring rum 1 og 2, *en 4 mod 3 situation*, efter modsatte kantspiller bevæger sig langs modstanders forsvarskæde til boldside. **Se klip TY 2**

- ✓ **Løbe dybt i de rum som modstanderen efterlader, når de er mandsorienteret. Kan skabes ved løb fra forrum og op gennem mellemrummet.**

2. Her et klip hvor modstander går i højt pres. Der bliver plads i mellemrummet for boldholder til at drive bolden frem (spiller 1). Han driver bolden skråt ind imod stopperne, og spiller 2 justerer sin position og falder på yderside af back. Herved tvinger han modstanders back til at gå med sig eller også bliver han spilbar på ydersiden. I dette tilfælde bliver han spilbar, og havde været en mulighed for boldholder. Spiller 3 er på vej til at accelerere og løbe dybt på bagkæden, men læser situationen til at han ikke er højt nok i banen til at løbe dybt eller også opfatter han, at boldholder er på vej til at blive presset og derved må agere støttemulighed. Spiller 3 har i dette tilfælde også muligheden for at spille ud på spiller 2. Spiller 4 optager en position (kommer med i feltet), så han havde været en løsning tæt under mål. *Der skabes her en 3 mod 3 situation omkring rum 3 og 2.*

Se klip TY 3

- ✓ **Drive bolden fra rum 3 ind mod første stopper, giver plads til løb på yderside og kombinationsmuligheder med øvrige mellemrumsspillere.**

3. Spiller 2 som er foran retvendt boldholder ligger så langt fremme som muligt uden at være offside. Samtidigt finder han en position i "blindside", som gør at han kan spilles i fødderne. Spiller 3 spiller ham i fødderne og løber dybt. Han mangler dog hurtighed til at løbe fra forsvaret. Spiller 1 optager modstanders højre back. Spiller 4 starter ud med at holde venstre back beskæftiget, men stopper sit løb. Det bevirker at modstanders back nu kan koncentrere sig om tyskeres kombinationer og han er reelt den spiller som opfanger det dybe løb. Situationen vurderes som *en potentiel 3 mod 4 situation omkring rum 1 og 2.* **Se klip TY 4**

En situation som ligner det foregående klip. I denne situation er tyskerne dog i en klar lokal undertals situation. *(2 mod 4/5 omkring rum 1 og 2)* **Se klip TY 5**

- ✓ **Spiller som er placeret højest i mellemrumssituationen placerer sig i blindside på modstanders første stopper. Klar til at blive pasningsmulighed, når mls har brug for dette.**

4. I det Özil modtager pasningen i rum 3, skal vi kigge på Müllers bevægelse. Han formår samtidigt med at, Özil modtager pasningen at justere sig over i blindside på stopperen. Derved får han mulighed for at falde ned og blive en spilstation relativt u-presset, da stopperen ikke har øje på ham. Situationen er en *2 mod 3 situation omkring rum 3 og 2*. **Se klip TY 6**

- ✓ **Spilleren som er placeret foran bolden, skal optimere sin position så han hele tiden gør det svært for modstanders stopper at se ham og bolden samtidigt.**

5. Her trækker Müller (spiller 1) stopperen med sig, da han truer dybt og inviterer til at blive spillet i fødderne. Rummet han efterlader, udnyttes af spiller 2, der også truer dybt. Spiller 2 ender med at blive spillet i fødderne og laver aflæg til spiller 4. Der opstår en stor mulighed for at spille nummer 3 i fri position, da han også ligger på højde med modstanders bagkæde. Han kommer i fart og med god vinkel, til at gå direkte i afslutningsspillet. *Lokalt spilles der her 4 mod 5 omkring rum 1 og 2*. **Se klip TY 7**

Her kommer spilleren også fra rum 3 med fart og timing. Situationen spilles lokalt som *4 mod 5 omkring rum 1 og 2*. **Se klip TY 8**

- ✓ **Medspilleren kunne udnytte det rum som en første bevægelse efterlader.**
- ✓ **Boldholderen i mellemrumsspillet, kunne formå at spille på 2. løb**
- ✓ **Komme fra yderside af backen og ind i banen, med fart og rette timing, for derefter at gå direkte i afslutningsspil.**

6. Her en "simpel" form for mellemrumsspil. Hvor spiller 2, løber dybt på spiller 1's aktion. Situationen spilles *2 mod 3 omkring rum 2 og 3*. **Se klip TY 9**

✓ **Løbe dybt fra mellemrumspositionen, på bolde der "snittes" videre på højde med modstanders bagkæde.**

7. Her spilles bolden fra rum 3 og ind i rum 2. Spiller 1 "holder" presset på modstanders bagkæde, og vælger derefter at spille bolden videre til spiller 2 som er i en mere gunstig position for afslutning. Der spilles *5 mod 5 omkring rum 1 og 2*. **Se klip TY 10**

Her samme model med pasning fra rum 3 til rum 2, og igen en pasning på tværs af modstanders bagkæde, som ender med afslutning og mål fra en fordelagtig position. *Der spilles her 4 mod 5 i feltet (rum 1 og 2)*. **Se klip TY 11**

✓ **Ved "oppres" mod modstanders bagkæde, med begrænset mulighed for kvalificeret afslutning, kan en ekstra tværpasning i mellemrummet bevirke at mulighederne for afslutning forøges.**

8. Her bliver en spiller (Müller som spiller spids/9er) retvendt i rum 2 (spiller 1), og herfra har en medspiller placeret sig på ydersiden af modstanders back (spiller 2, som er kantspiller). Dette giver den "simple" mulighed at spille bredt for derefter at komme til indlæg. Der spilles *2 mod 3 omkring rum 3*. **Se klip TY 12**

Her ser vi en af de andre ofte forekommende måder at komme frem til en indlægssituation fra mellemrumsspil. Dybt løb fra mellemrumsspiller, ud bag backen. Jeg vil betegne situationen som en *2 mod 2 situation*. **Se klip TY 13**

Her ender det i en indlægssituation, ved at bolden bevæger sig fra det ene rum 3, ind over rum 2 og 1, til modsatte rum 3. Igen for dette klip, er positionen på ydersiden af modstanders back afgørende. Her spilles der *3 mod 4 i den situation* som ender ud i indlæg. Ser vi generelt på klippene for Tyskland, som ender i en indlægssituation, er der ofte 2,3, og 4 løb i feltet. Denne detalje (indlægssituationen) er dog en isoleret "holdfærdighed", og er i sig selv en P opgave værdig. **Se klip TY 14**

- ✓ *For at komme til indlægssituationerne fra mellemrum, kræver det " høje" placeringer på ydersiden af modstanders back, når bolden er i rum 2.*
- ✓ *Bliver bolden spillet til rum 3 med sidevendt spiller som kommer under pres, er et dybt løb bag backen fra rum 2 gunstigt.*
- ✓ *Bolden fra rum 3 ind over rum 1 og 2, kan efter en spilvending munde ud i en indlægssituation fra modsatte side, hvis placeringen på yderside af back igen højst mulig.*

9. Her en situation hvor boldholder er u-presset og der kommer to bevægelser foran ham. Ved gennembrudsløsningen, spilles der 2 mod 3 omkring rum 2 og 3. **Se klip TY 15**

Her spilles der 4 mod 5 startende i rum 3 og til slut med bolden i rum 1. Der løbes bag modstanders back ved retvendt spiller i rum 3. Der spilles en pasning på tværs af mellemrummet, som giver mulighed for nye gennembrudsløsninger relationen med mls og spids. **Se klip TY 16**

3 mod 3 situation, omkring rum 2 og rum 1. Retvendt mellemrumsspiller, som udløser et dybt løb foran sig. Der spilles ikke på dette løb, men derimod på 2. bevægelse der går i blindside på anden forsvarsspiller. **Se klip TY 17**

- ✓ *Spil på 2. bevægelse, der evt. kan give modtager mere tid og rum på bolden. Det kan også give en mere gunstig afslutningsmulighed.*

10. Her to løb foran retvendt mellemrumsspiller. Spiller 1 falder over i blindside som også omtalt under de individuelle kvaliteter. Spiller 2 skærer tidligt ind over midten. Denne bevægelse er uhensigtsmæssig, da det øger presset på spiller 1, som modtager stikningen. Til gengæld holder spiller 3 og 4 deres positioner, da de vurderer, at det ender i indlægssituation, og deres "tålmodighed" holder 2 forsvarspillere væk fra spilsituationen. Situationen kan ses som en 3 mod 3, omkring rum 2 og 1. **Se klip TY 18**

- ✓ *Ved to løb foran boldholderen, opmærksom på ikke at trække modstanderen med ind i situationer, der begrænser muligheder for medspillerens løb foran boldholder.*

11. Kigger vi først på spiller 1, som prøver at spille bolden dybt, ser vi her en uhensigtsmæssig vinkel mellem spiller 1 og 2. Spiller 3 har en lav placering, og kan bruges som pasningsstation, men ikke i første omgang i afslutningsspillet. Den kropssposition som spiller 1 har, begrænser ham i hans muligheder i afslutningsspillet. Han har ryggen til øvrige spilmuligheder. *3 mod 3 i situationen omkring rum 2 og 3 .Se klip TY 19*

- ✓ ***Vinkelen mellem boldholder og spiller foran boldholder skal være til stede for at optimere mulighederne for succesfulde stikninger, som en gennembrudsløsning.***
- ✓ ***Mellemrumsspilleren skal være bevidst omkring sin kropssposition i modtagningen, da den kan bevirke øget eller begrænset mulighed for gennembrudsløsninger.(hører også til under de individuelle kvaliteter)***
- ✓ ***En spiller i rum 3, skal være bevidst om højden i sin placering (i forhold til modstanders bagkæde), for at kunne gå i afslutningsspillet. Dette er nævnt tidligere, når talen faldt på indlægssituationer.***

12. Her laver spiller 2 og 3 gode løb foran boldholder, med hensigtsmæssige vinkler og de gør det samtidigt svært for forsvarsspillerne. I dette klip ligger essensen i, at spilleren med bolden har to muligheder og vælger at spille nummer 3. Spiller 2's løb, trækker den ghanesiske støttespiller med ind under presspilleren og dette giver plads til spiller 3. Pasningen ville have været mere hensigtsmæssig, ved at ligge foran boldholder til modtagning med venstre ben. **Se klip TY 20**

- ✓ ***Bolden spilles til rette fod i stikningerne.***
- ✓ ***Spil på 2. bevægelse i gennembrudsløsningen.***

13. I dette klip er der som tidligere en spiller, der foran boldholder er placeret i blindside på første stopper. Her ender situationen i en stikning som spilløsning. En årsag til at det ikke lykkes kunne være vinklen mellem mls og modtager er lille. Vinklen er for lille i forhold til bagrummets størrelse. Der er begrænsede muligheder for den lige bold på det lige løb. I det andet klip er der en situation, hvor vinklen heller ikke er stor mellem de to spillere, men bagrummet er tilgængeligt større. **Se klip TY 21 + Se klip TY 22** I sidste situation kan ses som *en 3 mod 4*.

✓ **Undgå "lige løb" på "lige bold/stikning", når der er begrænset bagrum.**

14. Spiller 1 truer i starten af klippet med lille ryk i dybden, men herefter falder han ned i banen foran stopper for at modtage bolden i fødderne. Han laver en pasning på 1. touch med foden som er placeret væk fra presset af modstanders forsvar. Spiller to laver en tip bold til spiller 3, også på 1. touch. Der *spilles 3 mod 5 i situationen* omkring modstanders felt og rum 1 og 2. **Se klip TY 23**

✓ **Spil på 1 berøring (få touch) i mellemrummet.**

✓ **Tværpasning i mellemrummet, gør det vanskeligt at forsvare for modstanderen.**

✓ **Tipbolde kan benyttes når modstanders forsvar er kompakt og centreret.**

15. Her ser vi Müller som modtager stikning, da han kommer fra blindside. Han når i dette tilfælde ikke stikning. Muligvis fordi han starter et lille stykke længere nede i banen end forsvarsspilleren. (han har tilbudt sig som pasningsmulighed) Havde han formået at starte på højde med forsvarsspilleren eller tættere på modstanderen i blindside, havde sandsynligheden været større for at lykkes med stikningen. Han kunne have lavet sit løb med vinkel ind bag forsvarsspilleren for at møde bolden og ikke som i dette tilfælde være i medløb på bolden. Her *spilles 3 mod 4*, omkring rum 1 og 2. **Se klip TY 24**

✓ **For at opnå succes med stikninger, er modtagerens placering i forhold til forsvarsspilleren vigtig. Det er små nuancer i afstanden, der gør forskellen mellem succes og fiasko.**

✓ **Skråt løb på en lige bold, øger muligheden for at modtage stikninger fra mls.**

16. Her ligger spilleren som stikker i dybden, meget tæt på 2. stopper, da han løber dybt. Dette bevirker, at 2. stopper nemmere kan løbe med angriberen og komme først på bolden. Sekvensen kan isoleres til *en 3 mod 4 situation*, omkring rum 1 og 2. **Se klip TY 25**

✓ **Spiller som stikker dybt fra blindside på 1. stopper, skal være opmærksom på hvor tæt han ligger på 2. stopper.**

✓ **Det kan være en fordel at ligge i blindside på 2 stopper, hvis stopperne ligger tæt sammen.**

17. Her et klip hvor tyskerne først får den i mellemrum. Tipbolden som kommer efterfølgende, er dog på et tidspunkt, hvor Ghanas midtbane er kommet ned på den rigtige side. Det jeg dog vil hæfte mig ved er løbet, der kommer på yderside af backen. Det kommer med timing og fart, og fra en vinkel som gør at forsvarsspilleren ikke når at følge med.

Situationen kommer ud fra en 4 mod 7 situation. **Se klip TY 26**

- ✓ **Komme fra blindside på backen, med fart og timing på en tipbold som går over stopperne fra rum 2 i modsatte side.**

Holdtaktiske og relationelle forudsætninger for succesfuldt afslutningsspil fra mellemrum hos AaB

1. Her en situation hvor AaB kommer i mellemrum, mod en modstander som presser højt. En angriber falder ned fra modstanders stopper og modtager bolden og bliver retvendt. I det spilleren fører bolden frem, går der (se markerings linjen) et løb ind i rummet bag forsvarsspilleren, som møder til pres. Løbet bevirker at opbakningsspillerne falder med løbet ind under presspilleren. Dette giver plads på ydersiden. I dette tilfælde vælger boldholder selv at afslutte, han havde også en afleveringsmulighed. Der spilles i en *gunstig 3 mod 3 situation, omkring rum 1 og 2*. **Se klip AaB 1**

Her en situation, hvor løbet ind bag presspiller skaber plads til dribling på yderside og efterfølgende afslutning + pasning. Lokalt spilles der *2 mod 3 i omkring rum 1 og 2*. **Se klip AaB 2**

- ✓ **Mellemrumsspiller uden bold løber ind bag presspiller og trækker støttespilleren med sig, så der skabes plads på ydersiden. Dette kan udnyttes til en pasning til 3. mand eller dribling.**
2. Angriber, spiller 1, modtager bolden og lægger af til spiller 2. Derefter modtager spiller 6 den i mellemrummet. Spiller 4 og 5 optager med deres positioner, modstanders backs. Spiller 3 tager fra mellemrummet, det dybe løb, som angriber 1 har skabt bag første

stopper. Ser vi på angriber 4, optager han også med sin position den anden stopper.

Situationen munder ud i *en 3 mod 3 situation omkring rum 1*. **Se klip AaB 3**

- ✓ **Som den mellemrumsspiller (uden bold) af to mellemrumspillere (den anden med bolden), formå at løbe fra rum 1 og ned bag rummet som modstanders stoppere efterlader.**

3. Her udføres et bandespil mellem en angriber, som er fladet ned i mellemrummet og en anden mellemrumsspiller. Dog er det interessante her, den 2. angribers placering (markeret). Hans position, bevirker at der bliver skabt plads til at udføre bandespillet.

Lokalt en 4 mod 4 situation omkring rum 2. **Se klip AaB 4**

- ✓ **Vigtigheden af 2. angribers placering i forhold til modstanders forsvar, for at skabe plads og rum til øvrige kombinationsmuligheder fra mellemrum.**

4. To angribere som løber på blindside af to stopperne, der har deres fokus på mellemrumsspiller med bolden. *Her spilles 3 mod 4, omkring rum 1 og 2*. **Se klip AaB 5**

Her en enkelt angriber på ydersiden af stopper. Bemærk orientering mod en eventuel spiller i ryg. Kan betegnes som *en 2 mod 3 / 2 mod 2 situation, omkring rum 1 og 2*.

Se klip AaB 6

- ✓ **Ved retvendt spiller i rum 1, i drev med bolden, skal de to (eller ene) angribere placere sig på ydersiden af modstanders to stoppere.**

5. Her i klippet ser vi hvordan spiller i rum 3, prøver at optimere sin position i relation til udviklingen af mellemrumsspillet, der ender med retvendt boldholder. Den markerede spiller (back), tager sit udgangspunkt på højde med modstanders bagkæde. Han prøver også at komme så langt ind i banen som muligt i modtagingsøjeblikket, hvilket vil optimere hans muligheder for selv at indgå i afslutningsspillet. Denne situation ender dog med et indlæg. Her i klippet, ser vi igen vigtigheden af angribers placering, som bevirker at der bliver mere plads til spilleren i rum 3. Der spilles omkring rum 2 og 3 og situationen kan betegnes som *en 4 mod 4 situation*. **Se klip AaB 7**

- ✓ **Spiller i rum 3, på højde med modstanders bagkæde, skal forsøge at optimere sin position i forhold til modstanderen, for derved at skabe optimale forhold for muligt afslutningsspil eller en indlægssituation.**

6. Her en mellemrumssituation, som opstår ved at bolden spilles på en af tre spillere, som ligger på blindside af forsvaret. Jeg har taget dette eksempel med for at tydeliggøre fordelene ved denne placering. *Her spilles 3 mod 3 i rum 1. Se klip AaB 8*

Her ser vi en kombination mellem to angribere, der har placeret sig ved modstanders stoppere. *Der spilles 2 mod 2 i rum 1. Se klip AaB 9*

- ✓ **Med flere (to eller tre) spillere i position omkring og i blindside på modstanders stoppere, giver dette mulighed for direkte kombinationer disse spillere imellem.**

7. Retvendt spiller i rum 3, giver muligheder for mellemrumsspiller til at løbe dybt. *Her spilles 2 mod 3. Se klip AaB 10*

- ✓ **Mellemrumsspiller som befinder sig i rum 2, kan løbe dybt på retvendt spiller i rum 3.**

8. Her i klippet starter mellemrumsspillet ved at bolden spilles på 1. angriber. Støttepasset afleveres med vinkel tilbage i banen / på tværs. Spilleren som kommer i modsatte side og ender med at afslutte, kommer måske en smule sent i forhold til at optimere sine afslutningsmuligheder. Her kan vi også kigge på spiller 1, og sætte spørgsmålstegn ved, om det er den optimale bevægelse, han laver foran boldholder. Denne sekvens er mere kompleks, da den bevæger sig hen over flere rum. Jeg vil dog vurdere situationen, som opstår i det bolden spilles i mellemrum, *som en 3 mod 5 situation. Se klip AaB 11*

- ✓ **Et støttepas fra rum 2 med vinkel / pasning i mellemrummet, åbner op for nye afslutningsmuligheder i modsatte rum 2/3.**

9. Her i det markerede felt opstår en 4 mod 4 situation. Det interessante er at kigge på, at det reelt er angriberne med deres centrale placering, der er med til at skabe 4 mod 4 situationen omkring rum 2 og 3. **Se klip AaB 12**

- ✓ **Skabe plads og mulighed for mellemrumsspil til sine medspillere ved at placere sig hensigtsmæssigt.**
- ✓ **"pass and move" kombinationer på små områder i numerisk lige antal kan skabe output på mellemrumsspillet.**

10. Her starter mellemrumsspillet ved retvendt boldholder i rum 3 og løb i dybden fra rum 2. Efterfølgende løber spiller fra rum 3, ind og understøtter i rum 2. Herfra opstår muligheder for tværpasning i mellemrummet. Kombinationsmulighederne bliver dog begrænset af angribers placering, som "trækker" ned i samme område som mellemrumsspilleren befinder sig i. *På kanten (rum 3 og 2) spilles 2 mod 3.* **Se klip AaB 13**

- ✓ **Understøtte boldholder, ved bevægelse fra rum 3 ind i rum 2.**
- ✓ **Som angriber, være opmærksom på sin rolle og ikke "lukke" for kombinationsmuligheder fra mellemrummet.**

11. Her et klip hvor holdet formår at skabe lokalt overtal, hvilket giver mulighederne for at komme i optimal position til afslutningsspillet fra mellemrummet. Første sekvens er der tale om en 3 mod 2, og ser vi på sekvensen som helhed, ser vi en 4 mod 4 situation omkring rum 2. **Se klip AaB 14**

- ✓ **Skabe lokalt overtal, som kan optimere mulighederne for afslutningsspillet fra mellemrummet. I dette tilfælde fra rum 2.**

12. Her et eksempel på et simpelt mellemrumsspil, hvor en spiller modtager bolden i rum 2. Der ligger en medspiller i blindside i rum 1. Her en åbenlys mulighed for at udføre en stikning. Det som er interessant (da stikningen ikke benyttes) er, at der her måske var en mulighed for at spille chancen endnu større ved at benytte en enkelt tværpasning i mellemrummet, i stedet for at få skuddet blokeret. *Der opstår reelt en 3 mod 4 situation omkring rum 1 og 2.* **Se klip AaB 15**

- ✓ **Afveje hvornår der er mulighed for at spille sig frem til en endnu mere fordelagtig afslutningsmulighed fra mellemrum. I dette tilfælde ved en tværpasning i mellemrummet.**

13. Trods en position bagved retvendt boldholder i rum 1, formår spilleren at blive en del af afslutningsspillet fra mellemrum. *Situationen definerer jeg som en 3 mod 4, omkring rum 1 og 2. Se klip AaB 16*

- ✓ **Have løbevilligheden til at bringe sig i en position, hvor man bliver en del af afslutningsspillet fra mellemrum, trods et udgangspunkt i forrummet.**

Ligheder og forskelle på det holdtaktiske og relationelle afslutningsspil fra mellemrum hos Tyskland og AaB

Når vi kigger på essensen af de enkelte spilsekvenser hos de to hold, er der nogle fællestræk som er værd at bemærke. Kigger vi på de spillere som er involveret i denne offensive aktion, ser vi at de ofte har fået skabt sig situationer i spillet, hvor de maksimalt er en enkelt spiller i undertal. Til tider har de også formået at spille og placere sig til lige tals situationer. Der er ofte opstået 2 mod 3 situationer og 3 mod 3 / 2 mod 2 situationer omkring rum 3 og 2 hos tyskerne. Ser vi på sekvenserne omkring rum 1 og 2, har tyskerne flere gange spillet 4 mod 5. Der er blot enkelte spilsekvenser hvor tyskerne, går i afslutningsspillet og er markant i undertal (2 mod 5).

Hos AaB ser vi samme mønster. Situationerne er ofte med maksimalt en enkelt spiller i undertal. AaB har på kanterne (rum 3) skabt 4 mod 4 situationer et par gange. De har omkring rum 1, formået at skabe en række lige tals situationer. (3 mod 3 / 2 mod 2). Disse tendenser vil jeg inddrage senere i afsnittet omkring træningsmetoder.

Det skal nævnes, at de numeriske lige tals og undertals situationer (en enkelt spiller i undertal), kun har en tidsbegrænset "levetid". Forstået på den måde, at bliver situationerne ikke afviklet indenfor kort tid kommer der flere modstandere ind i situationerne. Dette ofte spillere der flader ned fra midtbanen til et eventuelt dobbeltpres. Dette er ofte ikke ensbetydende med boldtab, men blot en konstatering af at bolden muligvis igen vil ende i forrummet.

Kigger vi på relationerne, som er fremhævet herover under hvert klip, ser vi at relationerne oftest er relateret til 2-3 spillere. Har der været flere spillere involveret, har deres indvirkning på spillet været i form af at "binde" modstanderne til sig, og dermed skabe mere rum og tid til medspilleren.

Når vi ser klippene igennem og snakker om relationelle egenskaber hos et hold, udspringer dette i individuelle taktiske og tekniske valg ved den enkelte spiller. Herefter har dette valg indflydelse på medspillerens følgende aktion. Så kigger vi på de fire foregående afsnit, er der en klar og uløselig sammenhængen. Opdelingen giver dog træneren et overblik, som kan være gavnlig for den daglige holdtræning og planlægningen af den individuelle træning. Ydermere kan opdelingen være et godt redskab, som kan bruges i den daglige kommunikation med spilleren og tydeliggøre træningselementerne/udviklingsområderne for den enkelte og holdet.

Kreativitet og Træning

Som jeg startede med at nævne i min opgave, synes jeg denne del af det offensive spil ofte har været udfordrende at træne. Jeg omtalte det som, "at få noget forærende fra spillerne" for at kunne lykkes med sit afslutningsspil fra mellemrum - mod etableret forsvar. I dette afsnit vil jeg inddrage mine egne erfaringer fra træningsbanen og jeg vil referere til samtaler, jeg har haft med flere forskellige trænere under min uddannelse. Disse trænere har været med til at give mig inspiration og reflektere over temaet. Ydermere vil jeg inddrage teori omkring kreativitetsbegrebet.

Under de specifikke træningsmetoder, vil jeg samtidig have øje for at inddrage tendenser fra mine resultater og analyser i denne opgave.

Jeg har nævnt, at det er et udfordrende tema at træne og måske er der flere trænere, der er enige med mig i dette. Jeg er vokset op i det danske samfund og i den danske fodbold kultur, hvor vi i bund og grund har styr på tingene. Hvis vi ikke har, så sørger vi for at sætte det i kasser og systemer, så der ikke er overladt meget til tilfældighederne. Dette er naturligvis sat på spidsen, men det leder mig hen til min pointe. Er dette træningstema vanskeligere at træne end andre områder af spillet, netop fordi det ikke kan sættes i systemer og kasser? Under mit besøg hos Brøndby IF og i snakken med Albert Cappelletti, udtrykte den spanske træner, at jeg tænker

”Skandinavisk”. Med dette mener han, at jeg prøver at systematisere og være i kontrol på en del af spillet, som ikke kan systematiseres og kontrolleres i samme grad, som andre temaer. Det er i denne del af spillet, spillerne med deres ”kreativitet” og individuelle kvaliteter skal finde de rette løsninger, i rette øjeblik. Han nævner eksempler på temaer som kan ”styres”, eksempelvis ved modstanders igangsætninger fra målmanden. Hele tankegangen for Albert Capellas, er at spillerne inden de når dertil, hvor de evner at løse afslutningsspillet fra mellemrum mod etableret forsvar, skal trænes systematisk og udstyres med de rette tekniske kvaliteter. Den korte og forenkede version af træningen bag hans filosofi er opdelt i følgende step:

- Pasninger og modtagninger
- Positionsspil spil. (Spillerne tager udgangspunkt i de positioner, de spiller på banen)
- Små spil på mål. Evt. 5 vs 5 (Der forsvares i zoner)
- Overtalsspil mod forsvar (4 vs.5, 6 vs 7 etc.)
- 11 vs 11 skabelon træning

Dertil hører, at spillerne skal presses på tid og rum, altså træne under ekstremt svære forhold i de ovennævnte øvelsestemaer. På denne måde får de en fornemmelse af overskud, når de skal spille på hel bane.

Kreativitet

Lad os dykke en smule ned i begrebet kreativitet, som Albert Capellas også omtaler. Måske vi kan komme en smule nærmere på, hvordan kreativitet eventuelt kan udvikles. Dette kan efterfølgende have indflydelse på træningsmetoderne og tilgangen til denne specifikke del af spillet.

Når jeg bruger ordet kreativitet i forbindelse med dette tema, mener jeg, at spillerne er i stand til at træffe et konstruktivt valg fra mellemrummet, som kan føre til en eventuel afslutning.

Lene Tanggaard, underviser og forsker på Aalborg Universitet, skriver i sin bog ”Opfindsomhed”, nogle interessante kommentarer omkring begrebet kreativitet. Hun nævner, at mange tror, at vi kan nøjes med at lege os til mere kreativitet uden at arbejde for sagen. Desuden skriver hun, at forskere ikke har kunnet definere det gen eller den egenskab, som kreativitet hviler på. Overført til fodbolden, tolker jeg det i retning af, at denne egenskab *at være kreativ*, ikke er noget en spiller udelukkende har fået fra naturens side. Hun skriver endvidere, at skal man være

opfindsom/kreativ, kræver det som regel en række systematiske afprøvninger og eksperimenter, og typisk kombinerer man her manges erfaringer. Man lægger viden sammen og trækker fra, lærer af de tidligere erfaringer og måske også af de fejl, der begås i processen.⁴

Hun kommer endvidere med en række anbefalinger til mere opfindsomhed/kreativitet i Danmark. Trods anbefalingerne er rettet mod samfundet som helhed, tillader jeg mig at bruge pointerne. Jeg mener, de kan bruges og overføres til trænerens tankegang og tilgang til denne opgaves emne.

1. "Eksperimenter og lær af fejl." Ganske enkelt lade spillere afprøve mulighederne og eventuelt fejle. "Learning by failing" eller "Learning by doing". Som træner skal jeg tillade eksperimenter og fejlskud.
2. "Fusk og leg." Hele tanken bag disse ord, oversat til fodboldens sprog, er at spillerne bliver dygtigere, når de selvtræner. De skal have lov at "nørde" med en nuance i spillet uden træneren nødvendigvis er til stede.
3. "Luk op for nye tanker." Som træner skal jeg give adgang til involverende problemløsning og vække spillernes lyst til at engagere sig. Altså skal jeg som træner være åben overfor, at spillerne kan komme med egne input og forslag.
4. "Vi skal snuble noget mere". Animere spillerne til at finde inspiration andre steder. Se hvad andre gør. Ingen nye ideer kommer af sig selv, men jo mere man har at tage af, jo nemmere er det at improvisere og finde nye veje. I sin enkelthed, kunne det være at lade spillerne se andre spilleres løsninger på denne del af spillet. Dette kunne eksempelvis være på video.
5. Gamle nyheder. Det kan være en ide at dykke ned i allerede eksisterende eller glemte løsninger. Altså en bevidsthed om, at der ikke konstant kan/skal opfindes nye gennembrudsløsninger. Gamle kan tages frem og forfines igen. Ingen grund til at opfinde den dybe tallerken, hver gang man skal være kreativ.

Når jeg definerer kreativitet i denne opgave, som det at træffe et konstruktivt valg fra mellemrum, er de valg altså udført på baggrund af en række tidligere tillærte færdigheder. En anden måde at formulere kreativitet i denne del af spillet, er når spilleren formår at udføre en brugbar handling

---

⁴ Side 27, Lene Tangaard "Opfindsomhed"

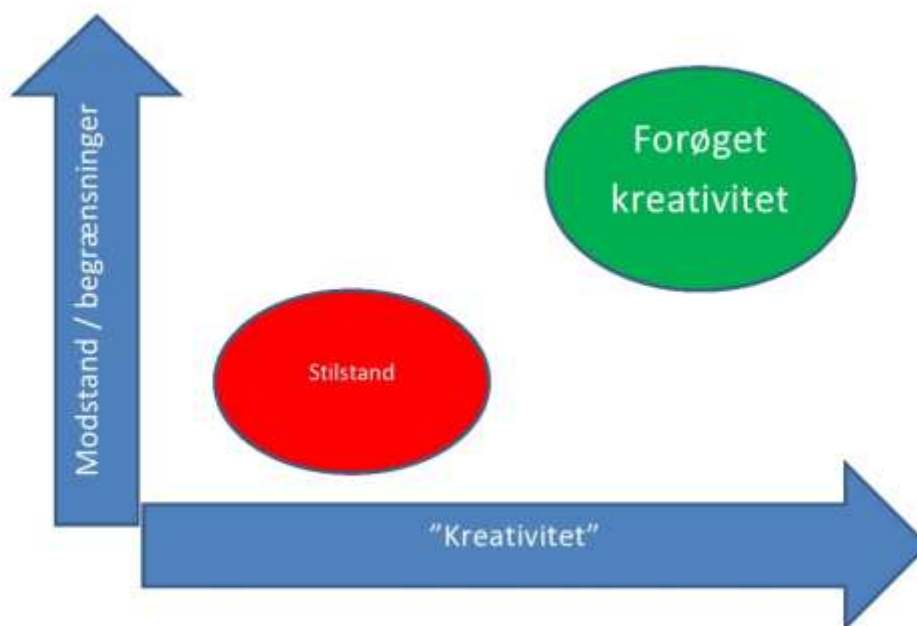
der umiddelbart ikke var åbenlys og forventet af modstanderen. Herunder kan vi se to videoklip, som illustrerer denne definition af kreativitet i afslutningsspil fra mellemrum.

Se her den åbenlyse gennembrudsløsning – Se klippet "Ordinært"

Se her den kreative gennembrudsløsning – Se klippet "Kreativt"

Herover tillod jeg mig at oversætte, Lenes tanker omkring kreativitet, til træningsbanen. Herunder har jeg ladet mig inspirer af Rasmus Ankersens diagram fra bogen "Sult i paradiset". Grafen illustrerer i bogen, hvordan begrænsninger kan have en positiv eller negativ effekt på begrebet kreativitet. Den grønne cirkel præsenterer toppræstationer og høj kreativitet, inspireret af de begrænsninger omverdenen pålægger en.⁵ Oversat til fodboldbanen, skal jeg som træner formå at sætte de rette begrænsninger i øvelserne, så jeg fremmer spillernes kreativitet.

Kreative spillere i afslutningsspillet fra mellemrum

Min egen holdning, som nødvendigvis ikke modsiger Alberts eller Lenes pointer er, at hvis man skal kunne være kreativ, så skal man have noget at være kreativ ud fra. En base, som man kan

⁵ Side 160, Rasmus Ankersen "Sult i Paradiset"

forholde sig til eller falde tilbage på. Det nytter ikke alene, at sætte sin lid til, at spillerne helt af sig selv kan løse afslutningsspillet fra mellemrum. Min holdning omkring det, at spillerne får en base de kan arbejde ud fra, bakkes op af Anders Giske i en artikel fra det norske fagblad "Fotball treneren". Bladet er udgivet af NFT, det norske fodboldtræner forbund. Her omtaler han seks angrebsstrategier imod etableret forsvar. Dette skal være med til at give spillerne og træneren et fælles sprog og en fælles stil. Det er så op til det enkelte hold, hvilken angrebsstrategi de mener passer til deres hold og kompetencer.⁶ Giske mener, at man ved at studere de bedste af de bedste, kan finde ingredienserne til at øge præstationen i angrebsspillet mod etableret forsvar.

Ser vi på "Aldersrelateret træning 2", udgivet af DBU, finder vi *team modellen*. (figur B) Jeg synes denne model fint illustrerer og sammenfatter pointerne i dette afsnit.

Figur B.

Nederst i pyramiden har vi de individuelle kompetencer, som er en afgørende forudsætning for denne del af spillet. I Albert Capellas træningsopbygning så vi også, at de basale tekniske færdigheder var altafgørende, for at kunne mestre afslutningsspil fra mellemrum. DBU bruger på næste trin ordet struktur, hvor jeg bruger ordet "base", om det at give spillerne indbyrdes faste aftaler. Herefter kommer de relationelle færdigheder flere spillere imellem, hvor de går fra aktion til interaktion. Kreativitet er sidste lag før "målet", her kan den enkelte spiller finde nyttige løsninger i spillet, uden det bliver på kollektivets bekostning.⁷

⁶ Side 14 og 15, Fotballtreneren. Nr.3 2014

⁷ Side 10-11, Aldersrelateret træning 2, DBU

Træningsøvelse

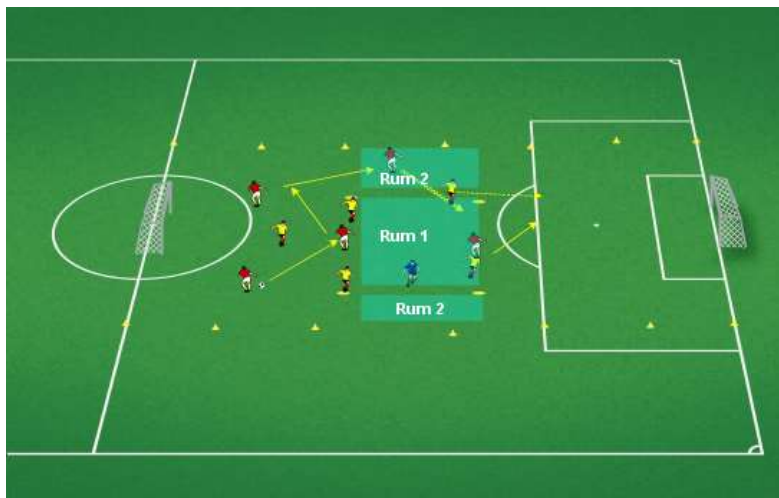
Den første øvelse jeg vil inddrage, er kommet efter flere overvejelser. Jeg havde gennem længere tid følt, at jeg ikke havde en øvelse, som på kort tid kunne give mine mellemrumsspillere tilstrækkeligt med gentagelser af de forskellige gennembrudsløsninger. Samtidigt skulle øvelsen sætte spillerne i situationer, som ligner kampene, og her tænker jeg primært på presset fra modstanderen samt relationerne til medspillerne i denne del af spillet. To hold med fuldt antal spillere vil naturligvis give enkelte af disse situationer, men der vil gå for langt imellem at få iscenesat mellemrumsspilleren. Herunder ses en øvelse, som jeg og mit trænersteam har udviklet og som tilgodeser, det jeg leder efter. I øvelsens grundform er der fokus på afslutningsspil fra mellemrum, centralt på banen omkring rum 1 og rum 2.

Her på det første billede ses øvelsen, når holdet spiller med 2 angribere. På det andet billede, spiller holdet med én angriber. Dette kan træneren tilpasse efter sit hold og de typer, som han har til rådighed.

Holdet spiller med 2 angribere

Holdet spiller med en angriber

Der spilles 5:5 + 1. Det forsvarende hold forsvarer i to kæder, med en angriber foran sig. Angriberen må jage bolden frit, foran sin midtbane. De fire spillere i kæderne må i begyndelsen kun forsvare til siderne, altså ikke bryde linjen. Det vil sige, at det angribende hold, relativt nemt kan få bolden spillet til mellemrum. Dog bliver bolden spillet ind i mellemrum, i det der ligner en kampsituation med tilhørende bevægelser. Når mellemrumsspilleren modtager bolden, får vi de situationer, vi søger. Mls modtager bolden efter at have bevæget sig til den position, han finder mest optimal. Her kan mls arbejde med kropssposition, fodstilling og forholde sig til hvilket rum, han modtager bolden i. Det samme skal hans medspillere, som hele tiden har forholdt sig til bolden og medspillerne. Der kan nu arbejdes med diverse gennembrudsløsninger. Når der er afsluttet på det ene mål, opstår samme model, blot der spilles den anden vej. Det er igen samme mls, som er med i gennembruddet. Han får derved mange gentagelser indenfor en kort tidsramme. En sidegevinst i øvelsen er, at der er plads til flere spillere med samme rolle, som i 11 vs 11. Her tænker jeg på spillerne, der fra forrummet sætter pasningerne i mellemrummet.

En videreudvikling på øvelsen er, at de fire spillere, som forsvarer på linjerne, må begynde at bryde linjerne. Altså gå i pres eller falde. Hvis midtbanen eksempelvis må falde, idet bolden er spillet ind i mellemrum, sætter det ekstra krav til mls og angriberne, om at løse situationen på kortere tid.

Når forsvaret må blive mandsorienteret, altså bryde deres linje tidligt og markere mellemrumsspilleren eller en af de øvrige spillere i mellemrummet, giver det mulighed for at

arbejde taktisk mod en eventuelt kommende modstander. Det giver eksempelvis mulighed for at arbejde specifikt med de løsninger fra analysen, om at udnytte rum, som forsvaret efterlader. Andre tendenser fra mine resultater og analyse, der kan benyttes som fokuspunkter og overvejelser i denne øvelse kunne være:

- Benytte en tværpasning, som vil gøre det vanskeligere for forsvaret.
- Benytte og udføre de forskellige gennembrudsløsninger.
- Placering af mls (hvilket rum befinder han sig i og hvor kommer han fra?) og hvilken kroppsposition har spilleren.
- Arbejde med den individuelle placering, i forhold til forsvaret.
- Hvor kommer presset fra og hvilken placering ønskes?
- Hvor mange berøringer skal der/ kan der benyttes?
- Hvilke spillere er i relation til hinanden?
- Blive retvendt fra rygvendt på kortest mulige tid.

Vi så endvidere i analysedelen, at der ofte var isoleret spilsekvenser, hvor det angribende hold var en enkelt spiller i undertal. Desuden var der også flere lige tals situationer. Her ser vi at øvelsen tilgodeser dette, når det forsvarende hold har få restriktioner. Her ender situationerne ofte i 3 mod 4 eller 4 mod 4.

En udvikling på øvelsen kunne være at inkludere rum 3 og afslutningsspil fra mellemrum over kanterne. Øvelsen kan spilles som 9 mod 9 + 1 og kan bygges op med samme øget sværhedsgrad, afhængig af det forsvarende holds begrænsninger. Her kan der arbejdes detaljeret med gennembrudsløsninger fra rum 3, som vi har set tidligere i opgaven.

Jeg diskuterede denne øvelse med Albert Capellas, som ikke mener at holdet skal presses til at lave et gennembrud, da kampene risikerer at blive "åbne" (Et øget antal omstillinger). Denne sidste overvejelse, er naturligvis med til at definere trænerens spillestil. Vil man ikke sætte bolden på spil, som Albert omtaler, så vil man ofte ende med bolden i forrummet igen. Det er her, man som træner skal veje for og imod, og tage alle betragtninger omkring holdet med ind i sine overvejelser.

Et argument for at kræve en gennembrudsløsning fra spillerne er, at det er tydeligt i min analyse at mellemrumsspillerne er presset på tid og derfor til tider vil blive presset til udførelsen af gennembrudsløsningen. Endvidere er mit fokus med denne øvelse at give mellemrumsspilleren mange gentagelser på gennembrudsdetaljen i relation til medspillerne. Dette ville jeg ikke få, hvis ikke spillerne blev "presset" til at udføre en gennembrudsløsning. Til sidst er der her også tale om et temperamentsspørgsmål. Man skal overveje som træner, hvor aggressivt man vil søge afslutningsspillet. Herunder hvilke fordele og ulemper der er ved at holde possession frem for at sætte bolden på spil.

I den omtalte øvelse kan der arbejdes med de interne rotationer, man ønsker på sit hold. Vi så tyskernes fleksibilitet, specielt på de forreste pladser. Jeg tror på at denne fleksibilitet, kommer igennem systematisk arbejde og mange gentagelser samt indbyrdes forståelse. I øvelsen jeg skitserede, kan der arbejdes med rotationerne mellem en enkelt spids, og positionerne på de to mellemrumsspillere. Udvides øvelsen til 9 mod 9 + 1, kan der arbejdes med de indbyrdes rotationer og bevægelser fra eksempelvis back og kanter omkring rum 3.

Der er kommet flere overvejelser til træningsøvelser under skriveprocessen. Det er kommet efter en snak med Laszlo Salazar, som er Ungarsk U20 landstræner. Det er overvejelser, som ikke bliver behandlet konkret i denne opgave, men som jeg synes er værd at omtale. Han nævner, og det bekræfter blot mine tanker omkring konstruktionen af træningen, at det angribende hold sjældent er i lokalt overtal. Derfor vælger han oftest at konstruere spil, hvor der startes med lige antal, men når det angribende hold kommer ned på modstanders sidste 1/3, bliver situationen til en undertals situation. På denne måde ligner det sekvenser fra kampe. Han tilføjer i øvrigt at bandespillet ikke lykkes særligt ofte, på grund af mange tekniske delelementer. Det er derfor sværere at løse, end man umiddelbart skulle tro.

Træningsopbygningen

Her er et konkret forslag til opbygning af træningsstrukturen på afslutningsspil fra mellemrum. Først beskrevet som tekst og dernæst sat ind i en overskuelig figur.

Er udgangspunktet, at de spillere man har til rådighed, har de tekniske egenskaber som afslutningsspil fra mellemrum kræver, er det min holdning, at spillerne derefter skal have en base. Denne skal de have igennem systematisk træning. DBU omtaler dette, som struktur i deres *teammodel*. Altså en forståelse for, at der er nogle mønstre, for hvad vi gør som hold, i en given spilsekvens. I en og samme spilsekvens, kan der være flere løsninger. Denne base kan jeg som træner give spillerne ved at træne 11:1 skabelon øvelser.

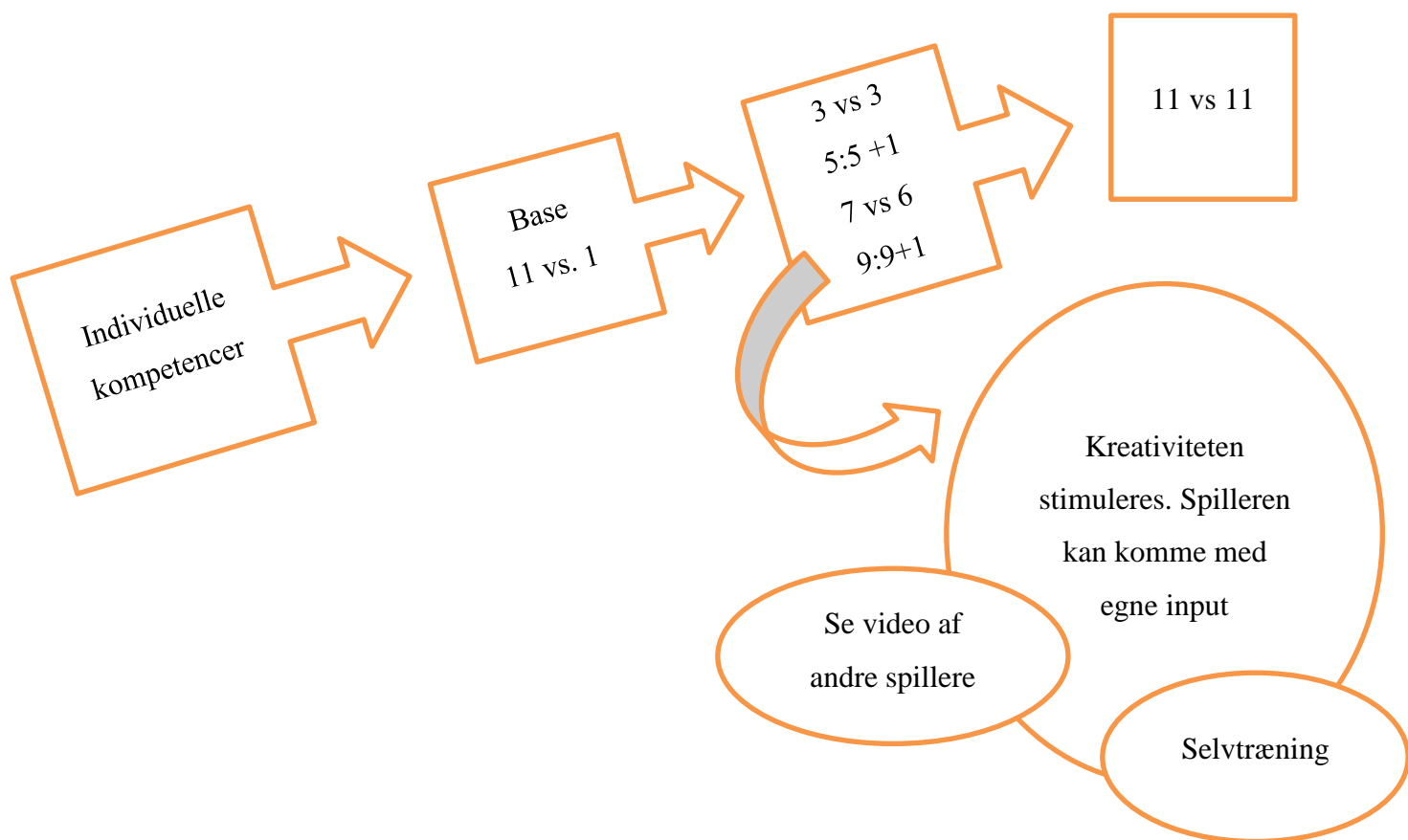
Når spillerne har en base at gå ud fra, skal de træne situationerne med modstand. Første step, kunne være øvelsen jeg omtalte tidligere (5:5+1). Her kan spillerne bruge dele af de mønstre, som de har med fra 11:1. Her har de dog en modstander at forholde sig til, og derfor skal de benytte den gennembrudsløsning, som er mest effektiv i den givne situation. Denne type øvelse vil ligge på det trin, som DBU kalder relationelle kompetencer. Desuden vil øvelsen også stimulere kreativiteten hos spillerne, altså det næst øverste trin på *team modellen*.

Endnu en øvelse på det relationelle trin, er at lade spillerne spille enkelte sekvenser centralt eller på kanterne. Et eksempel kunne være en 3 vs 3 øvelse på kanten. Her spilles sekvensen, med fuld modstand og kan ende i en indlægssituation. Her skal overvejes, hvor meget tid og rum de angribende spillere har til rådighed. Vi så i resultatafsnittet, at der er forskel på denne tidsfaktor afhængig af rummet, som spilles i.

Sidste øvelse på det relationelle trin, inden 11 vs. 11, kunne være at spille et 7 vs. 6. Her spilles der mod en 4 back kæde og 2 centrale midtbanespillere. I dette tilfælde giver den ekstra spiller på det angribende hold, en mulighed for at beholde possession og først benytte sig af en gennembrudsløsning, når chancen for positivt output er stor.

Fælles for de nævnte øvelser, er at de træner relationelle kompetencer. Kreativiteten stimuleres for mellemrumsspilleren, når han arbejder på at tage konstruktive valg, som umiddelbart ikke er åbenlyse eller forventet af modstanderen. Desuden så vi i afsnittet "Kreativitet", at kreativiteten også kan stimuleres ved selvtræning og når der eksempelvis ses video af andre spillere.

På næste side ses en oversigt, som sammenfatter mine ovennævnte overvejelser. Opbygningen ligner meget *team modellen* fra DBU, dog står kreativiteten ikke som et lag for sig selv, men er implicit i de relationelle spil.

Ovennævnte model, giver efter min mening, spillerne udfordringer og læring omkring dette træningstema. Jeg er overbevist om, at jo mere spillerne træner disse spil, desto tættere kommer vi, på at kunne snakke om "kreative" spillere. Vi er dermed tættere på målet om, at "få noget forærende" fra spillerne.

Konklusion

Det kan konstateres at afslutningsspillet fra mellemrum mod etableret forsvar, sætter store tekniske krav til de involverede spillere. Krav, som at kunne mestre den aktive første berøring under pres, vende væk fra presset, lave indlæg tæt under mål, kunne kombinere i små rum, komme fra rygvendt til retvendt på kort tid, lave aflæg på første berøring, afslutte fra distancen, lave boldmodtagning under hårdt pres, spille igennem presled, lave stikninger samt afslutte tæt under mål etc. Herunder også store krav til orienteringsevnen.

Af taktiske individuelle udfordringer kan blandt andet nævnes, at kunne justere sin position i forhold til boldholder, løbe i feltet, løb foran boldholder med rette fart og vinkel, skabe plads og

tid til modtagning, finde blindside position, læse spillets udvikling og finde rette position i forhold til medspilleren.

Ud over de tekniske og taktiske krav, indgår der en lang række af taktiske udfordringer, som spillerne skal løse i relation til hinanden og modstanderen. Mange af disse mellemrumssituationer, har relationer 2, 3 og 4 spillere imellem. Er der øvrige medspillere til stede i sekvensen/ mellemrummet, har de oftest sekundær indvirkning, ved at "binde" modspillere til sig. De involverede spillere skal benytte deres individuelle tekniske og taktiske kompetencer, samtidigt med at de skal bruges i relation til medspillerne. Vi så i afsnittet omkring de holdtaktiske og relationelle forudsætninger for succesfuldt afslutningsspil fra mellemrum, at begge hold havde en række redskaber til at tackle de udfordringer, som denne del af spillet giver. For at tage et par eksempler så vi, at de skulle være i stand til løbe dybt på de rum modstanderen efterlod, kunne drive bolden mod bestemte modspillere for at give plads til løb og andre kombinationsmuligheder samt udnyttede det rum, som en første bevægelse fra medspilleren efterlader.

Vi så endvidere tendenser fra statistikken, at brugen af flere pasninger i mellemrummet, øger mulighederne for afslutning på mål. En anden tendens var, at jo længere holdet bevægede sig fra rum 1 og ud mod rum 3, jo flere gange var mellemrumsspilleren ikke presset under modtagningen. Derved en klar tendens om, at afslutningsspil fra mellemrum er sværest omkring rum 1. Dette bliver understreget af, at jo længere vi bevæger os fra rum 1 mod rum 3, jo flere berøringer benyttede mellemrumsspilleren.

Der var en statistisk forskel, hos det tyske landshold og AaB, når vi så på hvor ofte, der kom et slutprodukt på mellemrumsspillet i form af en afslutning. En tese på hvorfor tyskerne havde mindre succes end AaB på slutproduktet, kunne relateres til statistikken for blokeringer af pasningsbaner.

Når det kom til brugen af de forskellige gennembrudsløsninger, blev der registreret tipbolde, bandespil, stikninger, driblinger, distanceskud og indlæg. Alle disse former blev brugt af begge hold. Stikninger var oftest brugt hos begge hold. For at se hvor stor succes hvert hold havde, med de enkelte gennembrudsløsninger, henvises til side 27 og 29.

De to hold havde en bevidst strategi om at involvere specifikke typer af spillere. De spillere, som var oftest involveret, havde evnen til at bringe sig i fordelagtige mellemrumspositioner både fra forrummet og fra positioner længere fremme i banen. Det var holdets grundformation, der var

bestemmende for, fra hvilke positioner disse type af spillere fandt deres fordelagtige mellemrumspioner. Her var der forskel på de to hold. Hos AaB var det oftest de to kantspillere, angriberne og den ene centrale midtbanespiller, der fandt mellemrumspionerne. Dette fra en grundformation på 4-4-2. Hos tyskerne var det de tre forreste spillere, samt en af de tre centrale midtbanespillere, der var oftest involveret. Dette fra deres 4-3-3 formation. På begge hold var begge backs ofte en del af afslutningsspillet fra mellemrummet i rum 3. For at se i hvor høj grad den enkelte spiller var involveret i afslutningsspillet fra mellemrum, henvises til statistikken på side 31.

En fællesnævner for disse typer af spillere, er at de alle i mere eller mindre grad besidder de nævnte tekniske og taktiske kvaliteter, som vi så i det kvalitative analyseafsnit.

Udgangspunktet for at søge denne del af spillet, skal tages i spiller materialet, som er til rådighed. Derefter skal man gøre sig overvejelser om hvor hurtigt man vil søge gennembrudsløsningen og med hvor stor risiko. Dette vil have indflydelse på øvelsesvalget og reglerne i de enkelte øvelser. Der er en række forhold i mellemrumsspillet, som man skal forholde sig til som træner, når man planlægger øvelser til denne del af spillet. Med udgangspunkt i, at spillerne er i besiddelse af de basale tekniske egenskaber, kan der arbejdes videre på de næste niveauer. Her refereres til afsnittet omkring træningsstrukturen (se side 61). Derudover skal der i de mere komplekse øvelser, gøres overvejelser omkring hvilket af de tre rum der trænes, da det har indflydelse på pladsen - og tiden der er til rådighed. Vi så også på statistikken, at der er tendenser, som peger i retning af, at der er gennembrudsløsninger, som er mere effektive end andre. Vi så eksempelvis at der var forskel på succesraten ved tipbolde og driblinger. Udførelsen af disse gennembrudsløsninger er afhængig af kreativiteten og færdighedsniveauet, hos den enkelte spiller. Vi så i videoanalysen, at de konstruktive valg allerede var tillærte færdigheder, altså løsninger som var set før. For at bruge Lene Tanggaards anbefalinger for øget kreativitet, er det når noget gammelt tages frem igen og forfines. Har vi samtidigt øje for, at det er en løsning, som er sværest mulig for modstanderen at tage højde for, nærmer vi os uddannelsen af det kreative moment hos spillerne.

Vejen til målet, om at få noget forærende af spillerne, føles nu kortere.

Perspektivering

Vi har nu set, at vores hold og spillere, skal besidde en lang række kompetencer, for at mestre afslutningsspil fra mellemrum. Hvilke kvaliteter er det, man som træner kigger efter, hvis man i udpræget grad søger afslutningsspil fra mellemrum? Træner du på hylden, hvor resultaterne er altafgørende og du skal undgå turen ned til Hanne på jobformidlingen, er scouting essentielt. Der kan scouteres udenfor klubben eller internt i klubbens talentafdeling. Ifølge Albert Capellas skal der ledes efter spillere, som har nogle kendetegn ved at de er gode til at spille i små rum og er rolige på bolden under pres. Herunder hører hele diskussionen om at frasortere sent udviklede spillere. Disse små spillere, har været vant til at undgå fysisk kontakt og kan derfor i denne fase af spillet have en fordel. De har en evne til at bringe sig i gunstige og brugbare placeringer. Her er Kasper Kusk et eksempel, som jeg selv har oplevet på nærmeste hold.

Hvordan tegner fremtiden sig for udviklingen af disse spillere i Danmark? Går vi uden for landets grænser ser vi, at det brasilianske spil "Pelada" har været medvirkende til udviklingen af teknisk dygtige spillere, som begår sig på højeste internationale niveau. Denne form for spil foregår i et uformelt miljø, på ujævnt og varieret underlag. Der er forskellige aldre på spillerne og det er tidsmæssigt ustruktureret med uforudsigelige pauser. Her har spillerne kunnet udvikle sine færdigheder i et uformelt miljø, uden fare for at få skæld ud, blive irettesat eller andre former for reprimande.⁸ Dette er måske overvejelser vi skal tage med ind i vores hjemlige træningsmetoder og træningskultur. Kan vi blive for systematiske i vores tilgang til spillet, så vi ikke længere evner at stimulere spillerne til at udvikle deres kreative moment? Jeg hælder mest til at kombinere det frie spil og legen med struktureret læring.

Endvidere er det ikke kun antallet af træningstimer, der er afgørende, men også form og indhold i træningen. Ekspertes bruger uomtvisteligt mange timer på træning, men de søger også aktiviteter, der er relevante for udviklingen af deres færdigheder.

---

⁸ Talent Development & Excellence, Vol. 2, No. 2, 2010, 165-179

Vi så undervejs i opgaven at antal af registrerede situationer af afslutningsspil fra mellemrum, varierede kraftigt fra kamp til kamp, både hos Tyskland og hos AaB. Dette kan have med modstanderens taktik og evner at gøre.

I Tysklands kamp mod Frankrig, så vi at tyskerne kun få gange evnede at komme til afslutning fra mellemrum. Analyserer vi denne kamp nøje, ser vi at taktiske overvejelser hos Frankrig har haft indflydelse på tyskernes manglende succesrate. Frankrigs overvejelser omkring 5 mand på midten i starten af kampen, hvor de bevidst lukkede spillet ned for Schweinsteiger, er et eksempel på dette. Frankrigs mandsorienteret backs, havde også indflydelse. 12 minutter inde i kampen scorer tyskerne på et kantfrispark. Inden dette mål havde jeg registreret 5 aktioner på mellemrumsspil. 2 aktioner, hvor de bliver presset ud igen, pga. effektivt dobbeltpres fra den franske midtbane. De 3 øvrige aktioner endte i boldtab, et efter indlæg, en efter stikning og en ved teknisk fejl. En ændring i kampens resultat undervejs, gav denne kamp et nyt udtryk. Frankrig gik fra lavere til højere pres. Det højere pres, gav mange duelspil og bevirkede at tyskerne ikke fik lov til at spille mod etableret forsvar i samme omfang, som før scoringen.

Så hvilke udfordringer venter der i fremtiden på de hold, som har kvaliteterne til at søge afslutningsspil fra mellemrum?

Hvad er modstanderens "træk", for at stoppe afslutningsspil fra mellemrum? "Ophæver" de mellemrummet, ved at spille ultra mandsorienteret med højt pres? Tager de et ekstremt kompakt udgangspunkt, der reelt ophæver mellemrummet?

Vi så under VM forskellige taktikker, som skulle lukke ned for Tysklands mellemrumsspil. Vi så fx at Frankrig lukkede ned for flade igangsætninger fra Neuer, ved at presse højt omkring igangsætninger og tilbagespil til målmanden.

Et modtræk på det franske holds høje pres i anden halvleg, kom ved at tyskerne søgte afslutningsspillet hurtigt i deres offensive omstillinger. Måske et bevidst modtræk til kampens udvikling og en erkendelse af, at der ikke opstod mange spilsituationer mod etableret forsvar. Dette viser at holdet er i stand til at lave et modtræk, da de rummer flere nuancer og kompetencer end blot deres søgen efter afslutninger fra mellemrum.

Efter AaB's guld sæson, har vi i den efterfølgende sæson set, at holdet har mødt nye taktiske udfordringer fra modstanderen. Udfordringerne har blandt andet været at spille mod hold, som stod så tætte i deres kæder, at mellemrummet stort set ikke eksisterede.

Vi har også på en anden international scene set hold som Barcelona være rådvillige, mod hold som formåede at lukke ned for mellemrumsspillet. Enten gjorde modstanderen det ved at spille ekstremt mandsorienteret eller stort set ophæve mellemrummet.

Det er i disse tilfælde at holdet skal være klar med modtræk i fremtiden. Et træk kan være at blive endnu dygtigere på bolden og få endnu mere timing og fart ind i sit spil. Selvom modstanderen står så lavt, at der kun er 8-10 meters bagrum, skal dette bagrum udnyttes. Det er ikke et spørgsmål om, at bagrummet ikke eksisterer, men blot et spørgsmål om at være præcis nok.

Flemming Pedersen omtaler i fodbold programmet Zakszone, mulighederne for at spille stikninger ned bag stopper og back, for efterfølgende at udføre pasninger skråt tilbage i feltet.

Jeg synes, at der samtidigt skal lægges et øget fokus på at kunne mestre positionsspillet omkring forrummet. På denne måde har holdet en mulighed for at lokke en afventende og kompakt modstander ud af position. Ud over at arbejde og nuancere spillet i forrummet, kan der også være fokus på at skabe rum på siderne af det kompakte forsvar. Via den vej, kombinere eller arbejde med indlægsstrategier.

Vælger modstanderen at gå i højt pres, er en mulighed at gå direkte fra fase 1 til afslutningsspillet, ved at spille i banens længderetning. Her spilles boldene frem til spillere, som i større grad skal kunne håndtere offensive 1 vs 1 situationer. For at blive ved de offensive 1 vs 1 aktioner, kan disse også være nøglen til at åbne de kompakte modstandere. Her kan spilleren på det angribende hold, bruge sine individuelle færdigheder til at afdrille en direkte modstander. Vi så en tendens fra opgaven, der viste at hverken AaB eller Tyskland evnede denne detalje.

Disse gisninger om fremtidige modtræk, er en Pro opgave værdig i sig selv.

Til sidst vil jeg kommenterer på de positive effekter afslutningsspil fra mellemrum kaster af sig. Spillernes indbyrdes placeringer i kombinationsspillet, giver gunstige positioner for at udføre et kvalificeret genpres. På dette område var tyskerne effektive. Statistik fra VM viser at tyskerne havde 20 generobringer på mistet bolde, pr. kamp indenfor 3 sekunder.⁹ Var det genvundne bolde på modstanderens sidste 1/3, gav det gunstige muligheder for at gå i afslutningsspillet. Vi så i analysen, at en af de individuelle kompetencer var genpresset. Generelt kan det siges om VM 2014, at 80 % af alle mål blev scoret indenfor 15 sekunder efter at bolden blev erobret. 49 % var scoret indenfor 5 sekunder efter bolden blev erobret.

---

⁹ Eye4talent, Statistik fra VM 2014

Der bliver kombineret på små områder, og dermed er der relativ stor risiko for, at det forsvarende hold kan begå frispark. Det er endvidere min overbevisning at kombinationsspillet og mellemrumsspillet ofte kan ende i standardsituationer, som hjørne. Tyskerne formåede at udnytte deres offensive standardsituationer til "fulde", ved at have en scoringsprocent på 35 % under VM. En kraftig medvirkende til at de vandt VM.